

روانشناسی رشد ۱

نظریه‌های رشد

از سری کتاب‌های جامع روان‌آموز (درس نامه + تست) ۹۵ درصد تطابق با کنکور سال گذشته

منطبق بر محتوای کلاس‌های جامع روان‌آموز

شامل تست‌های کنکور سال‌های اخیر

سه مرحله آزمون جامع کشوری رایگان

بروزرسانی دائمی در طول سال تحصیلی ۱۴۰۳

مقدمه مؤلف

تصور کنید فرزندى دارید! معنای رفتارهای او چیست؟ نحوه برخورد با او چگونه باید باشد؟ بسیاری از روانشناسان برجسته حیطه رشد تلاش کرده‌اند که به این سؤال پاسخ دهند. حاصل این تلاش، نظریه‌های رشد است که هر کدام از چشم‌اندازی متفاوت به این مسئله نگاه کرده‌اند. پس از آن‌که در این کتاب نظریات مختلف را خواندید، شما هم می‌توانید، نظریه خودتان را بپروانید تا هم در زندگی شخصی و هم در کار با کودکان و والدین چراغ راهتان باشد. علاوه بر این، از آن‌جا که روانشناسی رشد از دروس مهم و تخصصی کنکور ارشد و دکتری روانشناسی است، دانش گسترده و عمیقی که از مطالعه آن به دست خواهید آورد، نقطه قوت شما در این آزمون‌ها خواهد بود. برای رسیدن به این دانش در بازه زمانی محدود آمادگی برای کنکور، نیازی به مطالعه تعداد زیادی منبع ندارید، بلکه این کتاب راه میان‌بری است که به همان مقصد می‌رسد! در جلد اول کتاب روانشناسی رشد روان‌آموز به شکل کامل و خلاصه با مطالب کتاب‌های نظریه‌های رشد کرین و روانشناسی ژنتیک دکتر منصور و دادستان (دو جلد) و مطالب تکمیلی از کتاب‌های روانشناسی رشد و تحول انسان پاپالیا و روانشناسی رشد لورابک (جلد اول) آشنا خواهید شد. در پایان هر فصل، سؤالات طبقه‌بندی‌شده کنکورهای ارشد و دکتری سال‌های گذشته همراه با پاسخ تشریحی در اختیار شماست تا پس از مطالعه هر فصل خودتان را محک بزنید. همچنین، در صورتی که نیاز به فهم بیشتر مطالب دارید، می‌توانید در کنار کتاب، از کلاس مجازی روانشناسی رشد استفاده کنید تا در مطالعه کتاب تنها نباشید. خلاصه، ما همه‌جوره کنارتان هستیم! امیدواریم این کتاب هم در فهم مطالب روانشناسی رشد و هم در کسب رتبه برتر در کنکور شما را یاری کند. مثل همیشه، مشتاقانه پذیرای نظرات ارزشمند شما برای بهبود کتاب‌هایمان هستیم. برای ثبت نظرها و ایده‌های خود می‌توانید از QR code داخل کتاب استفاده کنید.

زینب خجوى، بهار و تابستان ۱۴۰۳

علم هم برای خودش سلسله مراتبی دارد؛ مثلاً اولین سطح علم، چارچوب‌های ثابت‌اند؛ مثل پل‌ها و ساختمان‌ها که مطالعه آن کار مهندسان عمران است. در سطح دوم به ساعت‌واره‌ها می‌رسیم، مثل ساعت و موتور خودرو که بر خلاف سطح قبل، حرکت هم می‌کنند. مهندسی مکانیک این موارد را بررسی می‌کند. در سطح سوم، دستگاه‌های برنامه‌پذیر قرار می‌گیرند؛ مثل ترموستات که علاوه بر حرکت کردن، می‌شود به آن برنامه داد. برنامه‌نویسی کامپیوتر و علم مهندسی کنترل، در این سطح است. سطح بعدی سلول است؛ تک‌یاخته زنده‌ای که مستقلاً می‌تواند تولید مثل کند و با محیط ارتباط برقرار کند. دنیایی خیلی پیچیده‌تر از دنیای مهندسی! رشته‌های زیست‌شناسی و ژنتیک در این سطح از علم فعالیت می‌کنند. سطح بعدی گیاه و اندام‌هاست؛ مجموعه‌ای از سلول‌ها که باهم تقسیم وظیفه می‌کنند و هرکدام کاری را به عهده می‌گیرند. رشته‌های پزشکی و گیاه‌شناسی در این سطح مشغولند. سطح بعدی حیوانات هستند و از اینجا آگاهی آغاز می‌شود؛ جاندارانی که آموزش‌پذیرند و از تجربه‌های قبلی خود درس می‌گیرند. روانشناسان رفتارگرا و کسانی که حیوانات را آموزش می‌دهند، در این سطح فعالیت می‌کنند. سطح بعدی فهم و تحلیل هیجانات و رفتار انسان خودآگاه است که به لحاظ پیچیدگی فراتر از تمام علوم پزشکی و مهندسی است و در بالاترین سطوح علم قرار می‌گیرد. جایی که شما با شگفتی‌های ذهن انسان روبه‌رو می‌شوید و مسائلی را حل می‌کنید که علوم پزشکی و مهندسی، نه تنها نمی‌توانند راه‌حلی برایشان ارائه دهند، بلکه حتی ابزاری برای پیدا کردن مسئله ندارند. اینجا آغاز دنیای روانشناسی است. خوشحالیم که در رویای بزرگ اکتشاف این سرزمین شگفت‌انگیز، قدم به قدم همراه شما هستیم!

روایت از زندگی کن!

مشاوره بروکا

در کنار منبعی قابل اطمینان برای دریافت پاسخ‌های فوری، اهمیت برخورداری از راهنمایی‌های عمیق یک مشاور دلسوز، چیزی نیست که بشود آن را نادیده گرفت. همراهی که برای هر روز از مسیر پیش‌رویتان نقشه‌ای تسهیل‌کننده ترسیم کند و از پستی و بلندی‌های مسیر، به سان فرصتی برای تقویت مهارت‌های شما بهره‌گیرد. روان‌آموز برای ایجاد پلی بین داوطلبان کنکور کارشناسی‌ارشد روانشناسی با مشاوران تحصیلی متخصص در حوزه تحصیلات تکمیلی، پلتفرم بروکا را ایجاد کرده است. با استفاده از این سرویس، شما و هر داوطلب دیگری پس از مشاهده رزومه تحصیلی مشاورین بروکا، به سادگی قادرید مشاور مورد نظر خود را انتخاب کرده و به کمک او به تمام سؤالات و دغدغه‌هایی که در مسیر کنکور با آن‌ها مواجه شده‌اید، بپردازید. طرح مشاوره بروکا با ایجاد یک چرخه توانمندسازی و تبدیل داوطلب کنکور به مشاور کنکور، یکی از بزرگترین دست‌آوردهای ما در مجموعه روان‌آموز است. از آنجایی که اغلب مشاورین بروکا از رتبه‌برترهای کنکورهای سال‌های گذشته بوده‌اند، با تمام مسائل موجود در مسیر کنکور ارشد و دکتری آشنایی داشته و در نتیجه داوطلبین، پاسخ تمامی سؤالات خود اعم از انتخاب گرایش مورد علاقه، انتخاب مهم‌ترین منابع، روش مطالعه مخصوص هر درس، تکنیک‌های تست‌زنی، ظرفیت‌های پذیرش و ... را از مشاور خود دریافت می‌کنند و با قدم‌های محکم‌تر و مطمئن‌تری مسیر موفقیت خود را پی‌ریزی کرده و مشابه سالیان گذشته حامل برترین رتبه‌های کنکور خواهند بود.

شاید برای شما هم اتفاق افتاده باشد که وقتی برای اولین بار در مسیر جدیدی قدم گذاشته‌اید، ابهام زیاد و ترس از اشتباه کردن، موجب افول از سرعت و کیفیت مطلوبتان شده باشد یا با انتخاب‌های ناآگاهانه یا به بیراهه گذاشته باشید. اصلاً یک وقت‌هایی کار به جایی می‌کشد که باید یک نفر باشد تا کاملاً مستدل و حساب‌شده بتواند پاسخ سؤالات دور و دیرتان را به درستی و از سر حوصله بدهد. در همین راستا بود که SOS، یکی از پروژه‌های تخصصی روان‌آموز، طراحی و راه‌اندازی شد. اکنون ۳ سال از اولین اجرای آزمایشی آن می‌گذرد و جز محبوب‌ترین و راهگشاترین خدمات ما در بین مخاطبینمان شناخته می‌شود. وجه برتری طرح SOS نسبت به هر مشاوره دیگری، دسترسی پذیری آبی و لحظه‌ای آن است. شما داوطلبین در هر زمان و هر شرایطی که نیاز به راهنمایی حرفه‌ای در حیطه‌های متنوع کنکور داشته باشید، در کوتاه‌ترین بازه زمانی ممکن، می‌توانید از طریق تماس تلفنی یا پُرکردن فرم مشخصات در سایت روان‌آموز، به مشاورین طرح SOS متصل شوید. این مشاورین با تجارب ارزشمند و آموزش‌های آکادمیک در حیطه کنکور روانشناسی در مقاطع مختلف، آماده ارائه اطلاعات کامل در حوزه‌های متنوعی از جمله انتخاب منابع، روش‌های برنامه‌ریزی، زمان‌بندی و شیوه ثبت‌نام کنکور و ... هستند. شگفتی این طرح در این است که به صورت کاملاً رایگان در حال اجراست. همچنین در پایان هر جلسه ۱۵ دقیقه‌ای، با اعلام میزان رضایت خود از مکالمه، می‌توانید ما را در بهبود روند پاسخ‌دهی، یاری کنید.

کتاب‌های جامع

در مسیر ارتقای دانش آکادمیک، هیچ چیز به اندازه مطالعه مستقیم کتاب‌های مرجع، مؤثر نیست؛ با این حال در سال کنکور اوضاع کمی متفاوت است. شما یا هر داوطلب کنکوری برای مدیریت بهینه زمان و انرژی محدود خود و کسب نتایج مقبول، نیاز به عوامل تسریع‌کننده و تسهیل‌گر دارید. یک نمونه بارز از این عوامل، کتاب‌های جامع کمک‌آموزشی است که با توجه به نیازهای محتوایی شما برای یادگیری عمیق و پاسخ‌دهی به تست‌های کنکور و بر اساس اصلی‌ترین و مهم‌ترین منابع دست‌اول نگاشته شده‌اند. تحلیل کامل سؤالات سال‌های گذشته و کاوش خط فکری طراحان تست‌های کنکور، پایه و اساس اصلی گزینش و تألیف محتوای آن‌هاست. این منابع، دست برنده‌ای هستند که اگر دقیق و کامل به آن‌ها بپردازید، چه داوطلب کنکور ارشد با کارشناسی مرتبط باشید و چه رشته کارشناسی خود را تغییر داده باشید، می‌توانند نسبت به سطح فعلیتان، دانش شما را چندین پله افزایش دهند. همچنین ساختار یکپارچه و قاعده‌مندی آن‌ها در شیوه ارائه محتوا از جمله مجهز بودن به نمودارهای شماتیک ابتدای هر فصل، درس‌نامه‌های مفصل، خلاصه‌های پایان فصل مناسب، پاسخ‌های تشریحی طبقه‌بندی شده، متن روان و پوشش‌دهی بالای سؤالات کنکور اشاره کرد. ما در روان‌آموز به سبب اعتقادمان به اصلاح مداوم و به مدد تیم گسترده تولید، هر سال دست به ویرایش‌های صوری و محتوایی بنیادین در محصولات چاپی و الکترونیکیمان می‌زنیم تا بتوانیم پیوسته و بلاوقفه استانداردهای منطقی و منحصر به فردی را در حیطه تخصصمان ارائه دهیم.

کتاب‌های مرجع

روی صحبت ما با شماست؛ شمایی که به نحوی یا به دلیلی این کتاب را در دست دارید. اگر داوطلب کنکور هستید، اگر دانشجوی روانشناسی یا سایر رشته‌های مرتبطید، اگر در این حیطه از تخصص خوبی برخوردارید و یا صرفاً از طرفداران و علاقمندان این علم عمیق هستید، گشت و گذار در میان کتاب‌های مرجع، برایتان خالی از لطف نخواهد بود. این گلزار، معطر به عطر صفحات طیف گسترده‌ای از کتاب‌هایی است که روان‌آموز با هدف ارتقا سطح کیفی دانش شما و تکمیل سبد خریدتان تدارک دیده است. مجموعه‌ای که بدون تردید کتاب‌های نام‌آشنایی مثل هیلگارد و فیرس تا کتاب‌های گمنام‌تری که چه بسا به راحتی قابل دسترسی نیستند را در بر گرفته است. وجود بیش از دو هزار عنوان کتاب مرجع، در کنار کتاب‌های جامع و تألیفی، آن هم با تخفیفاتی بیش از سقف معمول بازار، فروشگاه روان‌آموز را به مرجعی ایده‌آل و قابل اطمینان بدل کرده است؛ به نحوی که به راحتی و بدون نیاز به مراجعه به سایت‌ها و فروشگاه‌های مختلف، در کمترین زمان ممکن می‌توانید پاسخ همه نیازهای خود را در روان‌آموز بیابید. علاوه بر تنوع فوق‌العاده، موجودی مثبت تمام کتاب‌های مرجع در انبار روان‌آموز، بسته‌بندی منحصر به فرد همراه با هدایای کوچک غافل‌گیرکننده، تخفیفات ویژه، ارسال رایگان سفارش‌های بیش از یک میلیون تومان در سریع‌ترین زمان ممکن و برخورداری از خدمات تیم پشتیبانی نیز از دیگر مزایای تهیه کتاب‌های مرجع از فروشگاه روان‌آموز است.

درصد تطابق

می‌دانید که با مطالعه دقیق و کامل کتاب‌های جامع روان‌آموز، می‌توانید در هر درس، درصد بالایی در آزمون کسب کنید. برای تأیید این سخن، روان‌آموز هر سال با ارائه فایل مستندات دقیق، میزان پوشش‌دهی کتاب‌ها را محاسبه و منتشر می‌کند. درصد تطابق کتب روان‌آموز با کنکور کارشناسی ارشد روانشناسی سال ۱۴۰۳ نیز به شرح زیر است:

برای دانلود فایل مستندات، QRcode مقابل را اسکن کنید.

به نظر شما هواپیما چند درصد زمان پرواز را در مسیر از پیش تعیین شده حرکت می‌کند؟ صفر درصد! سیستم خلبان خودکار، در هر ثانیه هزاران بار اختلاف موقعیت فعلی هواپیما را با موقعیتی که باید در آن باشد، محاسبه کرده و دستورهای اصلاحی مورد نیاز را صادر می‌کند. رولف دوبلی در کتاب «هنر خوب زندگی کردن» می‌گوید: اصلاح، یک جزء همیشگی در مسیر زندگی است و رمز بقا و ماندگاری محسوب می‌شود.

ما هم در روان‌آموز هر چند تمام تلاشمان را برای ارائه بی‌عیب و نقص تمام کتاب‌ها انجام می‌دهیم اما معتقدیم، اصلاحات و اضافات را نباید دست‌کم گرفت. علاوه بر اینکه هر ساله پس از برگزار شدن کنکور، اقدام به جمع‌آوری اطلاعات به‌روز در تمامی درس‌ها مطابق با آخرین تغییرات کتاب‌های مرجع و منبع اصلی و شیوه طراحی تست طراحان کنکور می‌کنیم؛ کاری که کمتر مؤسسه‌ای می‌کند، اما باز هم پس از انتشار، این روند را متوقف نمی‌کنیم. مؤلفین و همکاران روان‌آموز همه‌روزه در حال مطالعه و تفحص در باب مباحث علمی و مشاوره‌ای کنکور هستند تا چنانچه محتوا و مطالب جدیدی به دستمان رسید، آن‌ها را با شما نیز به اشتراک بگذاریم. از آن‌جا که ما خود را در قبال داوطلبین و مخاطبینمان متعهد و مسئول می‌دانیم، این پروسه پیچیده و سخت برایمان شیرین و اثربخش است. ما در طول یک سال تحصیلی از این طریق با تمام افرادی که کتاب‌ها را تهیه کرده‌اند در ارتباط خواهیم بود و در صورت لزوم، محتواهای مکمل از جمله مقالات، مطالب علمی جدید و تست‌های مرتبط را در لینک‌های مربوطه بارگذاری خواهیم کرد. لازم به ذکر است استفاده از محتوای مکمل، فقط در همان سال و ویژه داوطلبانی است که کتب چاپ جدید را تهیه کرده‌اند. اطلاع‌رسانی‌ها در مورد انتشار محتوای جدید از طریق کانال‌های روان‌آموز در شبکه‌های اجتماعی انجام خواهد شد.

%۸۵

%۸۵

%۸۵

%۱۰۰

%۸۰

%۹۵

%۹۳,۳

%۹۳,۳

%۹۹,۲

%۸۵

کلاس‌های نکته و تست

ماه‌های آخر، غالباً مهم‌ترین و سرنوشت‌سازترین بازه برای شماست؛ بازه‌ای که نیازمند انتخاب‌ها و تصمیمات صحیح و هوشمندانه است. کلاس‌های نکته و تست این امکان را برایتان فراهم می‌کند تا با سبک و سیاق سؤالات کنکور خو گرفته و با خط مشی طراحان آشنا شوید. در مقابل کلاس‌های جامع که بیشتر متمرکز بر تدریس کامل نکات مهم منابع اصلی هستند و در کنار آن به تست‌ها هم می‌پردازند، کلاس‌های نکته و تست ماهیتشان حل سؤالات کنکور ده پانزده سال اخیر و مرور نکات مهم مطرح‌شده در این تست‌ها است. وجه تمایز مثبت این کلاس‌ها با مطالعه صرف تست‌های کنکور، رفع اشکال با همراهی مدرسان موفق است که به طور کامل به عناوین درسی مربوطه و سؤالات کنکور مسلط بوده و غالباً خود یکی از رتبه‌برترهای سال‌های گذشته بوده‌اند. همچنین این کلاس‌ها مملو از نکات کلیدی و سؤال خیزی است که در حین پاسخ‌گویی به تست‌ها، بازگو می‌شوند و به این ترتیب، این جلسات نه چندان طولانی، بستری مناسب و اثربخش برای جمع‌بندی، مرور و تثبیت مطالب نیز محسوب می‌گردند.

کلاس‌های جامع

یادگیری به طرق مختلفی اتفاق می‌افتد. بعضی اوقات خواندن یک کتاب و گاهی هم دیدن یک کلاس می‌تواند اثرات ژرفی بر ذهن شما بگذارد و تحقق اهدافتان را ملموس‌تر کند. با مشاهده کلاس‌های جامع روان‌آموز، گوش دادن فعال را خواهید آموخت و با همراهی مدرسینی کاربرد با قدرت بیان و سطح سواد بالا، فهم پیچیده‌ترین مطالب برایتان شیرین خواهد شد. کلاس‌های مجازی جامع که در بستر اینترنت و به صورت آنلاین و ضبط شده در استودیو ارائه شده‌است، به مدت یک‌سال قابلیت مشاهده و تکرار نامحدود دارد و با صرفه‌جویی در وقت شما، انتخاب ارزشمندی در دوران کنکور محسوب می‌شوند. در انتهای هر جلسه از این کلاس‌ها، آزمونک‌هایی برگزار می‌شود که هم به تثبیت مطالب کمک کرده و هم ارزیابی مناسبی از میزان فهم و یادگیری‌تان ارائه می‌نماید. پیش از این گفتیم که به روز بودن، از افتخارات روان‌آموز است؛ در همین راستا به‌روزرسانی‌ها و اصلاحاتی که همه ساله در خصوص کلاس‌های جامع ترتیب داده می‌شوند، برای داوطلبانی که قبلاً اقدام به تهیه کلاس‌ها نموده‌اند نیز اعمال می‌گردد.

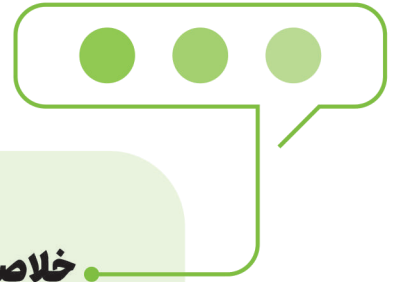
فلش کارت‌های نارنگی

دقیقه‌ها، ارزشمندترین دارایی ما هستند و استفادهٔ بهینه از آن‌ها، رمز موفق شدن در هرکاری است اما همهٔ شما زمان‌های بلااستفاده‌ای دارید که درمسیرهای رفت و آمد، فواصل بین ساعات مطالعاتی، انتظار برای شروع کلاس‌ها و یا حتی در پایان شب و پیش از خواب از دست می‌روند. اینجاست که فلش‌کارت‌های نارنگی در هیبت قهرمان‌هایی کوچک ولی کار راه‌انداز، پا به عرصهٔ میدان گذاشته و شما را از حمل کتاب‌های سنگین و قطور، نجات می‌دهند! فلش‌کارت‌های سؤال و پاسخ کوتاه نارنگی، همیشه همراه شما هستند، فرصت‌هایتان را به بهترین شکل احیا کرده و کمک می‌کنند تا مطالبی را که قبلاً مطالعه کرده‌اید، مرور و ارزیابی کنید. این کارت‌ها برای ایجاد آمادگی در آزمون‌های مختلف سراسری و کلاسی از جمله کنکور و امتحانات دانشگاهی، بسیار مفیدند و مهم‌ترین نکات کتاب‌های مرجع را به صورت دسته‌بندی‌شده، در عناوین درسی مختلف پوشش داده‌اند. اگر از رتبه‌برترها و نارنگی‌خورده‌های قدیمی‌تر روان‌آموز بپرسید، حتماً به شما خواهند گفت که در روزهای سخت و پرچالش پیش از کنکور، لذت خوردن یک پَر نارنگی آب‌دار، خوشمزه و سرشار از ویتامین، با هیچ چیز دیگری قابل قیاس نیست!

کارگاه‌های آموزشی

هر فصل از داستان زندگی، چالش‌های مخصوص به خودش را دارد. حتی اگر شما پیروز میدان قبلی بوده باشید، برای مبارزه در نبرد امروز، باید دوباره تحت تمرینات حرفه‌ای و درست قرار بگیرید تا ورزیده و آماده شوید. این نزدیک‌ترین و ساده‌ترین استعاره برای موفقیت در کنکور است. خیلی از دوستان شما در سالیان گذشته توانسته‌اند با روش‌های منحصر به فرد خود، موفق به کسب درصد‌های بالا و لمس رویاهای تحصیلی و شغلی‌شان شوند؛ شما هم می‌توانید با پیدا کردن مسیر درست، این جاده را با کمترین خطرات پشت سر بگذارید. اما مسیر درست کدام است؟ روان‌آموز که هدفش همراهی همه‌جانبهٔ داوطلبین کنکور و علاقه‌مندان به روانشناسی بوده و هست، برای این مرحله هم تدبیری اندیشیده است. ما سعی کرده‌ایم بستری فراهم کنیم تا در طی سال، با برگزاری کارگاه‌های آموزشی متعدد، با موضوعات مختلف و اساتید متخصص، بتوانیم در ایجاد نگرشی واقع‌بینانه و شناختی درست در هر یک از شما نقشی مثبت ایفا کنیم. درون‌مایهٔ کارگاه‌های آموزشی، غالباً مبتنی بر مباحث مشاوره‌ای از جمله ارائهٔ اطلاعات جامع دربارهٔ کنکور، بررسی و معرفی رشته‌ها و گرایش‌های مختلف، انتخاب بهترین منابع، چگونگی برنامه‌ریزی و مطالعه متناسب با سبک‌های یادگیری، مدیریت فردی و ... است. دغدغه‌هایی که هر یک از شما در برهه‌های زمانی گوناگون با آن‌ها مواجه هستید، در کارگاه‌های آموزشی روان‌آموز، مورد کالبدشکافی قرار گرفته و سعی می‌شود تا درست‌ترین روش مدیریت این موارد آموزش داده شود. برای اطلاع از زمان برگزاری و شرکت در کارگاه‌های روان‌آموز، حتماً سایت و شبکه‌های اجتماعی ما را دنبال کنید.

خلاصه‌های الکترونیک

روان‌آموز برای شمایی که تمایل به آشنایی و مطالعه کتاب‌های مرجع روانشناسی به زبان اصلی دارید اما زمان یا دانش کافی برای مطالعه آن‌ها را ندارید، اقدام به تهیه فایل‌های خلاصه الکترونیک با نام «منشورهای روان‌آموز»، نموده است. کتاب‌های سنگینی که غالباً بیش از هزار صفحه حجم داشته و مطالعه آن‌ها در عمل، بالاخص در کشاکش کنکور، اگر غیرممکن نباشد، بسیار دشوار است. تیم ترجمه روان‌آموز، متشکل از مترجمین حرفه‌ای در کنار متخصصین علم روانشناسی، به تدوین و تهیه این فایل‌ها مشغولند. فایل‌های الکترونیک روان‌آموز، در کامل‌ترین و در عین حال خلاصه‌ترین شکل و با بیانی رسا و روان، نگاشته شده‌اند و می‌توانند جایگزین مناسب کتاب‌های مرجع برای داوطلبینی باشند که فرصت مطالعه همه منابع را ندارند. علاوه بر این طی چندین سال اخیر، شاهد این بوده‌ایم که بسیاری از اساتید از سراسر کشور، این خلاصه‌ها را به عنوان منبعی برای واحد درسی دانشگاهی نیز معرفی کرده و بازخوردهای بسیار مثبتی داشته‌اند. منشورهای الکترونیک روان‌آموز در عناوین مهم و پرشماری از جمله نظریه‌های شخصیت، روانشناسی رشد، آسیب‌شناسی روانی، روانشناسی بالینی و ... تألیف شده‌اند. بدین ترتیب شما با صرف کم‌ترین میزان وقت و هزینه، نکات اساسی کتاب‌های مرجع زبان اصلی را تا حد تسلط می‌آموزید. راستی اگر هنوز برای تهیه منشورها مردد هستید باید بگوییم که علاوه بر نمونه‌های کوتاهی که از تمام منشورها روی سایتمان موجود است، تا این لحظه دو منشور ارزشمند و پرمخاطب «خلاصه روانشناسی رشد و تحول انسان پاپالیا» و «خلاصه روانشناسی مرضی تحولی دادستان» هم به صورت کاملاً رایگان، برای استفاده شما عزیزان، در سایت روان‌آموز قرار گرفته است.

آزمون‌های جامع آزمایشی

اگر همراه چندین و چند ساله ما باشید حتماً به خاطر دارید که همیشه بزرگ‌ترین موفقیت‌هایمان را از صمیم قلب با شما شریک شده‌ایم تا طعم شیرین شادی‌ها چند برابر شود. داستان کمپین تستیک هم از همین‌جا آغاز شد. وقتی شما، که مرهون محبت‌های مدامتان هستیم، از اثرات مثبت بی‌اندازه‌ای گفتید که شرکت در آزمون‌های آزمایشی جامع روان‌آموز بر مسیر قبولیتان در کنکور گذاشته بود. این آزمون‌ها پس از تحلیل‌های عمیق، با ارائه تست‌های شبیه‌ساز کاملاً استاندارد و همسو با نگرش طراحان کنکور، فرصت خوبی را فراهم کرد تا داوطلبین سال‌های گذشته، نقاط ضعف و قوت خود را شناسایی کرده و عملکرد خود را محک بزنند. همان‌طور که گفتیم، امسال برای اولین بار با هدف دسترسی‌پذیری طیف گسترده‌ای از داوطلبین کنکور از سراسر کشور به این خدمت ویژه و کسب نتایج دلخواه، شرکت در سه مرحله آزمون آزمایشی جامع برای تمام مخاطبین کتب روان‌آموز رایگان شد. با فراهم کردن این بستر و عملیاتی شدن این کمپین مبتنی بر تست‌زنی صحیح برای آمادگی در کنکور ۱۴۰۴، آزمون‌های آزمایشی با جامعه آماری بی‌سابقه‌ای خواهیم داشت که نتایج آن تا حدود بسیار زیادی به واقعیت نزدیک بوده و پیش‌بینی نسبتاً دقیقی از وضعیت هر داوطلب در بین سایرین به دست می‌دهد. این سوپرایز ویژه، هدیه‌ای است از جانب روان‌آموز تا به سان همیشه که همراهی مشتاقانه‌اش را ثابت کرده، باز هم به شما یادآور شود که در این مسیر چیزهای بسیار مهم‌تری از مسائل مادی وجود دارد که تا بتوانیم و دستمان برسد در سبب اخلاص تقدیمتان خواهیم کرد. به یاد داشته باشید که آزمون‌های آزمایشی، معیاری برای کیفیت مطالعه در سال کنکور هستند. با شرکت در آزمون‌های آزمایشی روان‌آموز، تجربه فضای جلسه کنکور را خواهید داشت و زمان‌بندی صحیح را نیز می‌آموزید. این آزمون‌ها به صورت مجازی و آنلاین برگزار می‌شوند و یکی از برجسته‌ترین مزیت‌هایشان، دفترچه‌های پاسخ تشریحی است که پس از هر آزمون در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌گیرد. گنج‌نامه‌ای که تمام نکات مهم و کلیدی مباحث کنکوری را در بر گرفته و در جمع‌بندی و مرورهای آخر بسیار ثمربخش است. برای فعال کردن کوپن شرکت در آزمونتان، کافی است پس از ورود به لینک زیر، کد یکبار مصرف درج شده در اولین صفحه کتاب را وارد کرده و فرم اطلاعات فردی را تکمیل کنید؛ سپس منتظر اطلاع‌رسانی‌های بعدی ما در بازه زمانی یک هفته پیش از هر آزمون باشید.

کمپین مسئولیت اجتماع

تستیک

استیکرهای اختصاصی

در سال کنکور که همه شما نه تنها تحت فشار مطالعاتی زیاد هستید، بلکه فشار روانی سنگینی را هم متحمل می‌شوید و بازه‌ای بسیار حساس و سرنوشت ساز را پیش رو دارید، آنچه از اهمیت حیاتی برخوردار است، حفظ روحیه از طریق تقویت انگیزه است. روان‌آموز با طراحی استیکرهای اختصاصی با محوریت روانشناسی، در شمایلی جذاب و فانتزی و با کیفیت متریال بالا در تلاش برای رفع این نیاز برآمده است. این استیکرها در طرح‌ها و رنگ‌های متنوعی عرضه شده‌اند و به راحتی قابل نصب در صفحات کتاب، پشت گوشی، میز مطالعه و ... هستند. پوسته چرمی، خاصیت ضد آب و ضد خش، دوام بالا و جذابیت بصری این رده از محصولات، محرک خوبی برای انگیزه و تلاشتان خواهد بود. علاوه بر این استیکرهای روان‌آموز می‌توانند انتخاب بسیار خوب و خوشحال‌کننده‌ای برای هدیه دادن به دوستان روانشناسان نیز باشند.

پوسترهای آموزشی

برداشتن گام‌های نو و گشودن مسیرهای بن‌بست، از چالش‌های موردعلاقه تیم روان‌آموز بوده و هست. ما همواره و پیوسته با اشتیاقی وصف ناشدنی در پی درنوردیدن قله‌های مرتفع پیش‌روییم و در این راه از هیچ تلاشی فروگذار نخواهیم کرد. پوسترهای آموزشی نیز، نمونه‌ای موفق از ابتکاری مدرن برای شما مخاطب سخت‌پسند امروزی است که علاوه بر کاربردهای فزاینده در یادگیری و بازآآوری دانش عمیق روانشناسی، از منظر زیبایی‌شناسانه نیز تجلیگر خلاقیت و ذوق مصرف‌کنندگان است. به جرأت می‌توان گفت این اولین باری است که در سطح کنکور کارشناسی ارشد و دکتری روانشناسی چنین ایده‌ای اجرایی می‌شود. در برشمردن ویژگی‌های برجسته این محصولات می‌توان به تسهیل مرور و تکرار مداوم، تثبیت فرآیند یادگیری، جمع‌بندی دقیق و جزبه‌جز، حداکثر استفاده از حافظه تصویری، دسته‌بندی‌های ساده و قابل فهم، متمرکز بر نکات مهم کنکوری و قیمت به‌صرفه و کیفیت مناسبشان اشاره کرد. خالی از لطف نیست اگر دیوار اتاق هر روانشناسی خواننده‌ای مزین به این مفاهیم کلیدی و پرتکرار باشد.

برای مشاهده و سفارش این محصولات، QR code مقابل را اسکن کنید.

ستاره‌های روان آموز

نام خانوادگی	رتبه کشوری در گرایش	سال	نام خانوادگی	رتبه کشوری در گرایش	سال
زهرافاسمی	۲ عمومی - ۱ بالینی - ۸ روانسنجی - ۵ کودکان - ۲۳ تربیتی	۱۴۰۱	نازنین سلیمی	۲ عمومی - ۴۸ بالینی - ۳۲ کودکان	۱۴۰۲
نیما فریدنی	۴۷ کودکان - ۱ تربیتی	۱۳۹۹	علیرضا باغبان	۲ روانسنجی	۱۴۰۱
فائزه قدمی	۱ بالینی	۱۳۹۸	مهسا کشاورز	۲ بالینی	۱۴۰۰
مرضیه رحیمی	۱۸ روانسنجی - ۱ کودکان - ۲۱ تربیتی	۱۴۰۲	حانیه قمری	۲۸ عمومی - ۲ کودکان	۱۴۰۲
معصومه حسنی عبد	۲۵ کودکان - ۲ تربیتی	۱۴۰۲	حانیه پورقوام	۲۶ عمومی - ۲۲ بالینی	۱۴۰۲
مهرناز یوسفی	۶ عمومی - ۲ بالینی - ۲۲ روانسنجی - ۱۵ کودکان	۱۴۰۱	سپهر سلیمیان	۲۳ عمومی - ۴۶ بالینی - ۳۷ روانسنجی	۱۴۰۲
مهسا محمدی	۶ عمومی - ۹ بالینی	۱۳۹۹	کیمیا ابراهیمی	۲۴ عمومی	۱۴۰۲
نجمه نوری	۳ روانسنجی	۱۴۰۰	ریحانه قائم مقامی	۲۵ بالینی	۱۴۰۲
فریبا میری	۱۰ عمومی - ۳ بالینی - ۳۹ کودکان	۱۳۹۸	علی جولایی	۲۷ بالینی - ۳۰ روانسنجی - ۲۶ کودکان	۱۴۰۰
مجتبی حدائق	۸ عمومی - ۴ بالینی - ۱۲ روانسنجی - ۲۳ کودکان - ۳۰ تربیتی	۱۴۰۱	نیکو صوری	۲۷ تربیتی	۱۴۰۱
سارا صابری	۸ عمومی - ۱۲ بالینی - ۱۲ روانسنجی - ۴ کودکان	۱۴۰۰	ویدا اکوه پیمان	۳۱ بالینی - ۳۱ بهداشت روان - ۲۸ سلامت - ۲۸ بالینی کودک	۱۴۰۱
فاطمه بهبودی	۴ کودکان - ۱۱ روانسنجی	۱۳۹۹	ریحانه گل گوند	۲۸ عمومی - ۲۸ بالینی - ۴۸ روانسنجی - ۳۴ کودکان	۱۴۰۱
امیرحسین رافع رحیمیان	۴ عمومی - ۶ بالینی - ۱۰ روانسنجی - ۱۳ کودکان	۱۳۹۹	عالیه مرادی	۲۸ عمومی	۱۴۰۰
فاطمه شاکری	۱۲ بالینی - ۵ بهداشت روان - ۹ سلامت - ۱۸ بالینی کودک	۱۴۰۲	زهرآقویومی محمدی	۲۹ تربیتی	۱۴۰۲
فرزانه قیومی	۳۲ عمومی - ۵ بالینی - ۳۸ روانسنجی	۱۴۰۱	فاطمه رجایی	۳۱ بالینی	۱۴۰۱
علی سلیمی	۵ عمومی - ۱۲ بالینی - ۳۴ روانسنجی - ۳۱ کودکان	۱۴۰۱	شیوا عباس زاده	۳۱ عمومی - ۴۷ بالینی	۱۴۰۱
محمد علی حائری	۲ عمومی - ۵ بالینی	۱۴۰۰	ملیکابهرامی	۳۱ بالینی	۱۳۹۹
علیرضا محمودی	۵ عمومی - ۱۶ بالینی - ۹ روانسنجی - ۱۱ کودکان - ۲۵ تربیتی	۱۴۰۰	مریم علوی	۳۲ عمومی	۱۴۰۲
زهرآقاجانی	۳۲ عمومی - ۳۵ بالینی - ۵ کودکان	۱۳۹۹	مهدی میرپوریان	۳۲ بهداشت روان - ۳۶ سلامت - ۵۰ بالینی	۱۴۰۰
نیما ربیعی	۶ عمومی	۱۴۰۲	فاطمه شاکری	۳۳ عمومی	۱۴۰۲
زهرافاسمی	۱۶ بالینی - ۶ بهداشت روان - ۱۰ سلامت - ۱۶ بالینی کودک	۱۴۰۱	زهراسید میری	۳۴ عمومی - ۳۷ بالینی	۱۴۰۲
انوشا ناصر طاهری	۶ عمومی - ۷ بالینی - ۸ روانسنجی - ۱۰ کودکان - ۲۷ تربیتی	۱۴۰۰	فاطمه مشکوری	۳۴ تربیتی	۱۴۰۲
علیرضا زارع	۷ عمومی - ۱۱ بالینی - ۱۷ روانسنجی - ۲۳ کودکان	۱۴۰۲	نگار موسیوند	۴۳ عمومی - ۴۶ بالینی - ۳۴ روانسنجی	۱۴۰۲
مرضیه زمانی	۷ تربیتی	۱۴۰۱	پریسا کاید	۴۲ روانسنجی - ۳۵ کودکان	۱۴۰۱
امیرمهدی امرائی	۷ بهداشت روان - ۲۳ سلامت	۱۴۰۱	علی قائم مقامی	۳۷ عمومی	۱۴۰۱
علیرضا باغبان	۳۴ بالینی - ۷ بهداشت روان - ۱۸ سلامت - ۳۴ بالینی کودک	۱۴۰۱	سپیده کاردان	۳۷ بالینی	۱۴۰۰
سارا جلوداری	۷ عمومی - ۴۴ بالینی - ۲۳ روانسنجی - ۱۵ کودکان	۱۴۰۰	مهدی شایسته پور	۳۸ روانسنجی - ۵۰ کودکان	۱۴۰۲
زینب صالح زاده	۸ عمومی - ۸ بالینی - ۱۵ روانسنجی - ۱۴ کودکان	۱۴۰۲	حسین اعلا	۳۸ عمومی - ۴۰ بالینی	۱۴۰۰
ساینا فتح الله زاده	۸ بالینی - ۸ بهداشت روان - ۷ سلامت - ۱۰ بالینی کودک	۱۳۹۹	ریحانه نصرتی	۳۹ عمومی	۱۴۰۲
امیرحسین حیدری	۱۱ عمومی - ۲۶ بالینی - ۹ روانسنجی - ۲۹ کودکان - ۴۴ تربیتی	۱۴۰۲	فاطمه کشاورز	۳۹ بالینی	۱۴۰۲
ندا قلی پور	۸ بالینی - ۹ سلامت - ۸ بالینی کودک	۱۴۰۱	یاسمن کریمی	۳۹ عمومی - ۴۳ روانسنجی - ۵۰ کودکان	۱۴۰۱
زهره احمدی	۴ عمومی - ۹ بالینی - ۵۴ روانسنجی - ۳۸ کودکان	۱۴۰۱	زهرانجیبی	۳۹ روانسنجی	۱۴۰۱
سعید پایدار فرد	۹ عمومی - ۳۶ بالینی - ۲۹ روانسنجی - ۳۰ کودکان	۱۴۰۰	فاطمه برزی	۴۷ عمومی - ۳۹ کودکان	۱۴۰۱
فاطمه جمالی	۳۵ عمومی - ۱۰ بالینی	۱۴۰۲	فرزانه عیدی	۴۰ بالینی	۱۴۰۱
مهسا هونجانی	۱۱ بالینی	۱۳۹۸	فاطمه جعفری رایینی	۴۱ بالینی	۱۴۰۲
گلناز حسن زاده	۱۲ تربیتی	۱۴۰۲	فاطمه کرمانی	۴۲ عمومی - ۴۱ بالینی	۱۴۰۱
پریالفتی	۱۲ عمومی - ۲۴ بالینی - ۱۴ روانسنجی - ۲۷ کودکان - ۳۴ تربیتی	۱۴۰۱	فاطمه خسروانجام	۴۸ عمومی - ۴۲ بالینی - ۵۰ کودکان	۱۴۰۰
سپیده سمائی	۳۹ عمومی - ۱۲ بالینی	۱۳۹۹	علی خدایانه	۴۳ عمومی	۱۴۰۱
سینا صبوری	۱۳ عمومی - ۲۶ بالینی - ۲۱ روانسنجی - ۳۹ کودکان	۱۴۰۰	نرگس فراهی	۴۴ بالینی	۱۳۹۹
زینب قاسمی	۱۳ بالینی	۱۳۹۸	شقایق احمدی	۴۴ کودکان - ۴۶ تربیتی	۱۴۰۲
محمد رضا عمومی	۱۴ عمومی - ۲۴ بالینی - ۱۴ روانسنجی - ۳۷ کودکان	۱۴۰۲	فاطمه ایمانی	۴۵ عمومی	۱۴۰۰
سارا الله وردی	۲۲ عمومی - ۱۴ بالینی - ۳۱ روانسنجی - ۴۲ کودکان	۱۳۹۹	محمد مهدی اکبرزاده	۴۶ بالینی	۱۴۰۱
فاطمه شاه حیدری پور	۴۱ عمومی - ۱۷ بالینی - ۲۷ روانسنجی - ۴۹ کودکان	۱۴۰۲	یاسمن امیری	۴۷ روانسنجی	۱۴۰۲
فاطمه اسماعیلی	۱۷ تربیتی	۱۴۰۲	وحید جاهدی	۴۷ کودکان	۱۴۰۲
نیما خوش فطرت	۳۹ بالینی - ۱۷ روانسنجی - ۲۳ کودکان - ۳۶ تربیتی	۱۴۰۱	مریم میراشه	۴۷ بالینی	۱۴۰۰
طاها سلاجقه	۱۷ بالینی	۱۳۹۹	زهراکارگر	۴۸ تربیتی	۱۴۰۲
مهتاب شرفیه	۴۹ عمومی - ۱۸ بالینی	۱۴۰۱	زهرانیاپیش راد	۴۸ تربیتی	۱۴۰۱
نیکناز اتحاد	۳۷ عمومی - ۱۸ کودکان	۱۴۰۲	کوثر یوسفی	۴۸ بالینی	۱۴۰۰
هدی ملاحسینی	۱۸ تربیتی	۱۴۰۲			
مجتبی احمدیان	۲۷ عمومی - ۱۹ بالینی - ۲۳ روانسنجی - ۴۶ کودکان	۱۴۰۲			
زینب جعفری	۳ عمومی - ۱۹ روانسنجی - ۴۸ کودکان	۱۴۰۲			
فاطمه عموزاده	۱۹ بالینی	۱۴۰۰			
آرزو زنجیر مقدم	۲۱ بالینی - ۲۹ سلامت - ۱۹ بالینی کودک	۱۳۹۹			

برای اطلاع از ستاره‌های سال ۱۴۰۳ روان آموز، QR code مقابل را اسکن کنید. راستی تا به حال از خودتان پرسیده‌اید چرا شما یکی از هزار هزار ستاره ما نباشید؟!

♦ داوطلب وزارت علوم
* داوطلب وزارت بهداشت

دوازده

نظرات رتبه برترها

● مرضیه رحیمی - رتبه ۱ کنکور ۱۴۰۲

با روان‌آموز از طریق خواهرم آشنا شدم که قبل از من کنکور کارشناسی ارشد داده بود. من، هم از کتاب‌ها و هم فلش‌کارت‌های نارنگی استفاده کردم و خیلی بهم کمک کردن. برای جمع‌بندی هم کلاس روانشناسی عمومی روان‌آموز برای مرور مطالب، خیلی مفید بود و همشون رو به بچه‌ها پیشنهاد می‌کنم.

● علیرضا زارع - رتبه ۷ کنکور ۱۴۰۲

دوستی که منابع رو بهم معرفی کرد، از روان‌آموز به عنوان منبع معتبر و قابل اطمینانی یاد کرد. من هم از کتاب رشد روان‌آموز، کلاس مجازی انگیزش و هیجان و همین‌طور تست‌های تألیفی آسیب و بالینی استفاده کردم که خیلی خوب بود و بهم کمک کرد.

● زهرا قاسمی - رتبه ۱ کنکور ۱۴۰۱

اصلاً باور نمی‌کردم همونطور که در آزمون جامع روان‌آموز رتبه تک‌رقمی شدم، در کنکور واقعی هم همینطور بشه. من از کتاب‌ها، کلاس‌ها و فلش‌کارت‌های نارنگی خیلی استفاده کردم و به نظرم واقعاً اثرگذار بود.

● مجتبی حدائق - رتبه ۴ کنکور ۱۴۰۱

کلاس‌های رشد و بالینی خانم دکتر خجوی خیلی جامع مباحث رو پوشش می‌دادن و من دو هفته آخر برای دوره و مرور بهشون تکیه کردم و برای شخص من خیلی مفید و کاربردی بودن.

● زهره احمدی - رتبه ۹ کنکور ۱۴۰۱

من از کتاب‌ها و کلاس‌های روان‌آموز استفاده کردم. قطعاً نقش پرنگی در این مسیر داشت و اگر این کتاب‌ها به این خوبی تألیف نمی‌شدند، جمع‌آوری این نکات از کتب مختلف قطعاً کار طاقت‌فرسا و غیرممکنی بود. آزمون جامع مرحله یک رو هم شرکت کردم و در اون آزمون به نظرم سؤال‌های خیلی خوبی طرح شده بود.

● سارا صابری - رتبه ۴ کنکور ۱۴۰۰

از همه محصولات روان‌آموز از جمله کلاس رشد و بالینی و کتاب‌ها استفاده کردم. واقعاً ممنونم که در سال کنکور نه مثل مؤسسه‌های کنکوری، بلکه مثل یک دوست واقعی کنارمون بودن.

● محمدعلی حائری - رتبه ۵ کنکور ۱۴۰۰

لازم می‌دونم که یک تشکر ویژه از مجموعه روان‌آموز داشته باشم که واقعاً در موفقیت من مؤثر بود و به کنکوری‌های آینده هم کتاب‌ها و جزوات و مخصوصاً فلش‌کارت‌های نارنگی روان‌آموز رو پیشنهاد می‌کنم.

● سارا جلوداری - رتبه ۷ کنکور ۱۴۰۰

من خیلی خوشحالم که در مسیر کنکور روان‌آموز رو کنارم داشتم؛ چون تیم کاملیه. چه از نظر منابع درسی و کلاس‌های آنلاین و چه از نظر طرح‌های مشاوره، انتخاب مناسبیه.

● زهرا آقاجانی - رتبه ۵ کنکور ۱۳۹۹

من از کتاب‌های روان‌آموز استفاده کردم و واقعاً به دور از اغراق می‌گم خیلی فوق‌العاده بود. بین تمامی جزوات و کتاب‌های کمک آموزشی روان‌آموز بهترین. کتاب‌هایی کامل، بدون اضافه‌گویی و واقعاً مختصر و مفیده. محتوای غنی کتاب‌های روان‌آموز علاوه بر اینکه در طول سال مناسب، بهترین منابع جمع‌بندی هم هستن. اگر دوباره به عقب برگردم حتماً از خدمات مشاوره روان‌آموز هم کمک می‌گیرم.

● فریبا میری - رتبه ۳ کنکور ۱۳۹۸

من ابتدا قصد داشتم منابع اصلی رو بخونم ولی به علت کمبود وقت از کتاب‌های روان‌آموز استفاده کردم که خیلی برام مفید بود و خودم فکر نمی‌کردم تکیه کردن به خلاصه‌ها بتونه همچین نتیجه‌ای برام داشته باشه.

● معصومه حسینی عبد - رتبه ۲ کنکور ۱۴۰۲

آزمون‌های آزمایشی روان‌آموز، زمینه خوبی برای رقابت و سنجش آموخته‌ها فراهم کرد و فهمیدم برای بهبود رتبه‌ام باید کدوم منابع رو مطالعه کنم. پکیج ۱۰ سال کنکور روان‌آموز هم فرصت خوبی برای جمع‌بندی در روزهای پایانی بود.

● زینب صالح‌زاده - رتبه ۸ کنکور ۱۴۰۲

هیچ دانشجوی روان‌شناسی نیست که روان‌آموز رو نشناسه. من هم از ابتدا می‌دونستم که روان‌آموز، بهترین کتاب‌ها رو در حوزه کنکور داره و اغلبشون رو داشتم و برام خیلی مفید بود. حتی در کنکور بهداشت هم خیلی کمکم کرد و اونجا هم رتبه ۷ بالینی شدم. روان‌آموز برایم یک راهنما و منبع مطمئن بود و از پیجش حال خوب می‌گرفتم.

● محمد احمدوند - رتبه ۱۲ کنکور ۱۴۰۱

خوشبختانه پوشش جامع کتاب‌های روان‌آموز باعث شد که بی‌نیاز از مطالعه منابع اولیه باشم؛ این مسئله به ویژه درباره کتاب آسیب‌شناسی روانی صدق می‌کرد.

● مرضیه زمانی - رتبه ۷ کنکور ۱۴۰۱

یک بار در آزمون آزمایشی شرکت کردم که در ترتیب پاسخ‌گویی به دروس خیلی کمکم کرد. رتبه‌ام چهار شد. فلش‌کارت‌های نارنگی رو داشتم. ولی خب دیر باهاش آشنا شدم. از کارگاه رشد خانم خجوی هم استفاده کردم. همچنین ممنونم از شون که به سری خدمات آموزشی در سایت روان‌آموز رو رایگان در اختیار داوطلبین قرار می‌دن.

● سینا محمدباقری - رتبه ۳ کنکور ۱۴۰۰

با توجه به پراکندگی منابع، حجم گسترده و محدودیت زمانی که داشتم، دنبال یک منبع جامع و در عین حال اقتصادی می‌گشتم و در نهایت کتاب روان‌آموز رو انتخاب کردم و کاملاً راضی بودم.

● فاطمه ایمانی - رتبه ۴۵ کنکور ۱۴۰۰

کلاس‌های بالینی و رشد خانم خجوی عبور از چالش رو برام ممکن کرد. بازخورد خوبی هم از یادگیری می‌گرفتم. رشد سه برابر درصدهام رو نشون می‌داد. تمام مطالب سخت و مبهمی که برام وجود داشت با توضیحات عمیق خانم دکتر به نقطه قوت تبدیل شدن. مؤسسه روان‌آموز با تمام کتاب‌ها و کلاس‌ها و فلش‌کارت‌ها یک مرجع بی‌کم و کاست برای کنکور روانشناسیه.

● انوشا ناصرطاهری - رتبه ۶ کنکور ۱۴۰۰

مطالعه برای ارشد روانشناسی رو از سایت روان‌آموز شروع کردم. رفرنس‌های معرفی شده رو پیدا کردم و خوندم. از کتاب‌های روان‌آموز استفاده کردم و راضی بودم چون پوشش‌دهی خوبی از نکات اصلی داره.

● نیما فریدنی - رتبه ۱ کنکور ۱۳۹۹

من به شخصه چون یک هفته مانده به کنکور مطالعه و مرور منابع را تمام کرده بودم، از طرفی هم دیدی نسبت به شکل کنکور نداشتم و تا حدی هم استرس داشتم، تصمیم گرفتم آزمون جامع آخر را شرکت کنم که بسیار در جمع‌بندی، مطالعه نکات مهم و جامانده و البته سنجش از خودم، به من کمک کرد.

● فائزه قدمی - رتبه ۱ کنکور ۱۳۹۸

من از کتاب‌ها و فلش‌کارت‌های نارنگی استفاده کردم. روان‌آموز مؤسسه واقعاً خوبیه و کیفیت کتاب‌ها خوب است.

● مهسا هونجانی - رتبه ۱۱ کنکور ۱۳۹۸

من خیلی از کتاب‌های روان‌آموز و مطالب سایتشون استفاده کردم و بی‌تعارف به نظرم روان‌آموز یکی از منطقی‌ترین و صحیح‌ترین کتاب‌های روانشناسی رو داره.

منابع

برک، لورا (۱۴۰۱). روانشناسی رشد: از لقاح تا کودکی، جلد اول. ترجمه: یحیی سیدمحمدی. تهران: انتشارات ارسباران.

پاپالیا، دایان ای و همکاران (۱۴۰۱). روانشناسی رشد و تحول انسان. ترجمه: داوود عرب قهستانی و همکاران. تهران: انتشارات سمت.

دادستان، پریخ و منصور، محمد (۱۴۰۰). روانشناسی ژنتیک ۲: نظام‌های تحولی: از روان تحلیل‌گری تا رفتارشناسی و نظام‌های عینی. تهران: انتشارات رشد.

کرین، ویلیام کریستوفر (۱۴۰۱). نظریه‌های رشد: مفاهیم و کاربردها، ویراست ششم. ترجمه: غلامرضا خویی‌نژاد و علیرضا رجایی. تهران: انتشارات رشد.

منصور، محمود (۱۴۰۱). روانشناسی ژنتیک: تحول روانی از تولد تا پیری. تهران: انتشارات سمت.

۰۲۱۹۱۰۷۷۰۸۰

info@ravanamooz.ir

۱۰۷۷۰۸۰

ارتباط با ما

ravanamooz_team

ravanamooz.ir

ravanamooz

ravanamooz

ravanamooz

company/ravanamooz

فصل ۱/ موضوعات اساسی روانشناسی رشد	۱۷
فصل ۲/ تاریخچه و بررسی رشد	۲۸
فصل ۳/ نخستین نظریه‌ها: پیش‌ساخت‌گرایی، لاک و روسو	۳۸
فصل ۴/ نظریه‌های کردار شناسانه	۴۵
فصل ۵/ فلسفه تربیتی مونته‌سوری	۶۱
فصل ۶/ نظریه رسی‌گزل	۶۷
فصل ۷/ نظریه والن	۷۵
فصل ۸/ نظریه ارگانیسمی تطبیقی ورنر	۸۲
فصل ۹/ نظریه شناختی‌رشدی پیاژه	۹۱
فصل ۱۰/ مراحل رشد اخلاقی کلبگ	۱۲۶
فصل ۱۱/ نظریه‌های یادگیری	۱۴۰
فصل ۱۲/ نظریه یادگیری اجتماعی بندورا	۱۴۸
فصل ۱۳/ نظریه تاریخی اجتماعی ویگوتسکی	۱۵۶
فصل ۱۴/ نظریه لئونتیف: بازتاب‌شناسی تحولی	۱۶۸
فصل ۱۵/ نظریه رشد زبان چامسکی	۱۷۴
فصل ۱۶/ نظریه روان‌تحلیل‌گری فروید	۱۸۱
فصل ۱۷/ نظریه آنا فروید	۱۹۵
فصل ۱۸/ نظریه کلاین: زندگی هیجانی کودک شیرخوار	۲۰۳
فصل ۱۹/ نظریه اشپیتز: تحول رابطه موضوعی	۲۰۷
فصل ۲۰/ نظریه هارتمن: روانشناسی من و تحلیل‌گری ژنتیک	۲۱۱
فصل ۲۱/ نظریه روانی اجتماعی اریکسون	۲۱۴
فصل ۲۲/ نظریه تفرد جدایی‌ماه‌لر	۲۳۰
فصل ۲۳/ مطالعه بتلهایم درباره درخودماندگی	۲۳۷
فصل ۲۴/ شاختل و تجربه‌های دوران کودکی	۲۴۰
فصل ۲۵/ نظریه یونگ	۲۴۴
فصل ۲۶/ روانشناسی انسان‌گرا	۲۴۹
فصل ۲۷/ سایر نظریه‌های رشد	۲۵۴
فصل ۲۸/ بازی و تقلید	۲۶۲
سؤالات کنکور ۱۴۰۳	۲۶۸

فهرست مطالب

خوشحالیم که روان‌آموز را انتخاب کرده‌اید و در مسیر تبدیل شدن به یک روانشناس خبره، فرصت در کنارتان بودن را داریم. تمام تلاش ما این است که همراه بهتری باشیم.

حالا که به انتهای این فهرست رسیده‌اید برای بهبود این همراهی، به همکاریتان نیاز داریم. حتی یک ایده که به نظر خودتان شاید خیلی کوچک بیاید، ممکن است برای ما حسابی راهگشا باشد. در این لینک می‌توانید ایده‌هایتان را با ما به اشتراک بگذارید. یک فرم نظرسنجی هم خواهید دید که پاسخ‌گویی به آن، با جوایز ارزنده‌ای همراه است که پس از کنکور به قید قرعه تقدیم خواهد شد. برای ثبت ایده یا شرکت در نظرسنجی QR code را اسکن کنید.

داستان یک سفر

امید داریم لذت گشت و گذار در دنیای این کتاب به جانتان بنشیند. خوشحال می‌شویم اگر قبل از شروع کتاب، اهداف و رویاهای خود را در این زمینه بنویسید و عکس این صفحه را برای شرکت در کمپین داستان یک سفر و دریافت جوایز ارزنده، برای ما ارسال کنید.

مطالعه رشد

دیدگاه‌های نظری

موضوعات اساسی رشد

- پیوستگی و ناپیوستگی
- یک روند یا چند روند
- طبیعت یا تربیت
- استقلال یا تعامل زمینه‌های مختلف رشد
- فعال یا منفعل بودن کودک
- ریشه تفاوت‌های فردی
- اهمیت بافت اجتماعی فرهنگی

موضوعات اساسی تحول در نظریات مختلف

دیدگاه عمر

- دیدگاه مکانیستی در برابر ارگانیسمی
- نظریهٔ نمو یافتگی
- نظریهٔ رفتارگرایی
- نظریهٔ پردازش اطلاعات
- نظریه‌های روان‌پویشی
- نظریهٔ بافتاری
- نظریهٔ رفتارشناسی طبیعی
- نظریهٔ درون‌سازی پیازه

مفهوم مرحله

در روانشناسی

در فیزیولوژی

- توالی ثابت
- صفت توحیدی
- ساخت مجموعه‌ای
- تراز تهیه و اتمام
- پایه‌ریزی مرحله در مراحل قبل

روایتان را زندگی کنید

مطالعه رشد

رشد انسان، حوزه‌ای مطالعاتی است که به آگاهی یافتن از **ثبات و تغییر در طول عمر** اختصاص یافته است. همه پژوهشگران رشد، یک هدف مشترک دارند: مشخص کردن عواملی که بر ثبات و تغییرات در افراد از لقاح تا مرگ تأثیر می‌گذارند. اهداف مطالعه رشد انسان توصیف، تبیین، پیش‌بینی و اصلاح رفتار است.

اولین تلاش‌ها در زمینه مطالعه علمی رشد، **زندگی نامه‌های اطفال** بوده است که در آن‌ها فرایند رشد و تحول کودک در دوران طفولیت ثبت می‌شد. این قبیل مشاهدات، ماهیتی گمانه‌پردازانه داشتند. **چارلز داروین** برای نخستین بار به ماهیت تحولی رفتار اطفال اشاره کرد. یادداشت‌های او، درباره رشد پسرش، به زندگی نامه‌های اطفال، ماهیت علمی بخشید.

متخصصان رشد به مطالعه دو نوع تغییر رشدی می‌پردازند: **تغییرات کیفی و کمی**. تغییرات کمی، تغییر در تعداد و مقدار است؛ مانند وزن و قد، خزانه لغات، رفتار پرخاشگرانه، تعداد مکالمات. تغییرات کیفی شامل تغییر در نوع، ساختار یا سازمان است؛ مثل تغییر ارتباط غیرکلامی به کلامی. متخصصان رشد به مطالعه ثبات یا پایداری زیربنای شخصیت و رفتار هم علاقه دارند. به نظر می‌رسد ابعاد گسترده شخصیتی، پیش از جوانی یا در خلال آن ثبات می‌یابند.

تغییر و ثبات، در حیطه‌ها یا ابعاد گوناگون خویشتن دیده می‌شود که شامل سه حوزه رشد جسمانی، رشد شناختی و رشد روانی اجتماعی است که هر یک بر دیگری اثرگذار است.

دیدگاه‌های نظری

نظریه، مجموعه‌ای از مفاهیم و اظهارات منسجم و منظم است که با هم ارتباطی منطقی دارند و هدفشان توصیف، تبیین و پیش‌بینی رفتار است. نظریه‌ها ماهیتی پویا دارند یعنی برای این که یافته‌های جدید را در خود جای دهند، تغییر می‌کنند.

نظریه‌ها به دو دلیل ابزار مهمی هستند: (۱) چهارچوب منظمی برای مشاهدات ما تعیین می‌کنند، آنچه را می‌بینیم هدایت کرده و به آن معنی می‌دهند؛ (۲) نظریه‌هایی که توسط پژوهش تایید شده‌اند، مبنای دقیقی برای اقدام عملی در اختیار می‌گذارند.

چهار دسته نظریه رشد از لحاظ ترتیب تاریخی و سردمداران عبارت‌اند از: نظریه‌های روان‌پویشی (فروید)، نظریه‌های رفتاری نگر (واتسون)، نظریه‌های نمویافتگی (گزل)، نظریه‌های سازشی (پیاژه)

در شرایط کنونی می‌توان چند نظریه را از هم متمایز کرد:

(۱) نظریه‌های مبتنی بر نمویافتگی مبتنی بر اهرم درونی.

(۲) نظریه‌های رفتاری نگر که تحول را به عنوان امری طبیعی ناشی از میزان یادگیری بر اثر تجربه محیطی می‌دانند و مراحل برای آن مشخص نمی‌کنند.

(۳) نظریه اخبار یا پردازش اطلاعات که مبتنی بر پردازش داده‌ها یا تعیین آن‌ها از طرف آزمودنی است.

(۴) نظریه‌های روان‌پویشی که بر اساس آن‌ها انسان در منظومه‌ای از تعارض‌ها به شخصیت خود شکل می‌دهد و مراحل تحول را طی می‌کند.

(۵) نظریه‌های بافتاری، فرهنگی اجتماعی و بوم‌شناختی که بر اساس آن‌ها فرد در استقرار نوع محیط و تغییرات آن نقش اساسی دارد.

(۶) نظریه رفتارشناسی طبیعی که در آن تعامل کودک با محیط، مبتنی بر تجهیزات زیست‌شناختی است.

(۷) نظریه بناشدنی‌نگری یا درون‌سازی، بر اساس پیچیدگی فزاینده شناخت و ظرفیت‌های عملیاتی که در آن انسان در تعامل با محیط ساخت‌های تحول را بنا می‌کند.

در زیر به تعریف مفهوم تحول در هر نظریه اشاره شده است:

نمویافتگی: تحقق تدریجی ظرفیت‌های بالقوه ارثی

رفتاری‌نگری: اکتساب فزاینده مجموعه‌ای از پاسخ‌ها

پردازش خبر: اکتساب ساخت‌ها و راهبردهای ذهنی موثرتر

روان‌پویشی: شکل‌گیری شخصیت در میدانی از تعارض‌ها

بافتاری: تحکیم الگوهای ناشی از تعامل فرد و فرهنگ

رفتارشناسی طبیعی: رفتار سازشی زیست‌شناختی بافتاری

بناشدنی‌نگری پیاژه: رفتار سازشی شناختی بناشدنی/ مراتب پی در پی تعادل

۱. اگر اصطلاحات برایتان آشنا نیست نگران نشوید؛ در فصول بعدی به طور مفصل با هر نظریه آشنا خواهید شد. می‌توانید این مطالب را فعلاً به شکل کلی مطالعه کنید و بعداً برگردید و دقیق‌تر بخوانید.

دسته‌بندی فوق از دیدگاه‌های نظری بر اساس کتاب روانشناسی ژنتیک نوشته شده که در ادامه فصل نیز بر همین اساس صحبت شده است. اینجا به یک دسته‌بندی به نقل از کتاب روانشناسی رشد پاپالیا هم اشاره می‌کنیم:

۱) روان‌کاوی: متمرکز بر سائق‌ها و هیجانات ناهشیار، ۲) یادگیری: مطالعه رفتارهای قابل مشاهده و عینی، ۳) شناختی: تحلیل فرایند تفکر، ۴) تکاملی/اجتماعی‌زیستی: بررسی زیرساخت‌های تکاملی و زیست‌شناختی رفتار، ۵) بافتی: تأکید بر بافت تاریخی، اجتماعی و فرهنگی

موضوعات اساسی رشد

با این‌که نظریه‌های رشد متعددی وجود دارند اما می‌توانیم آن‌ها را سازمان دهی کنیم؛ زیرا همه آن‌ها در رابطه با چند موضوع اساسی رشد موضع می‌گیرند. همه نظریات رشد، تلاش می‌کنند به هفت سوال اساسی پاسخ دهند که در ادامه به آن‌ها می‌پردازیم.

● رشد پیوسته است یا ناپیوسته؟

رشد پیوسته یعنی فرآیند افزوده شدن تدریجی مهارت‌های یکسانی که از آغاز وجود داشته‌اند. در رشد پیوسته، بین کودک و بزرگسال، تفاوت کمی وجود دارد؛ یعنی آن‌ها به شکل یکسان به دنیا پاسخ می‌دهند و فرقی در مقدار یا پیچیدگی رفتار است.

رشد ناپیوسته یعنی فرایند پدیدار شدن روش‌های تازه و متفاوت درک دنیا و پاسخ به آن در زمان‌های خاص.

در رشد ناپیوسته، بین کودک و بزرگسال، تفاوت کیفی وجود دارد؛ یعنی کودکان شیوه‌های تفکر، احساس و رفتار منحصر به فردی دارند.

نظریه‌هایی که دیدگاه ناپیوسته را قبول دارند، رشد را به صورت **مراحل** در نظر می‌گیرند. مرحله یعنی تغییر کیفی در تفکر، احساس و رفتار که دوره‌های خاص رشد را مشخص می‌کند.

در رشد ناپیوسته، فرض بر این است که تغییر به جای این‌که تدریجی باشد، نسبتاً ناگهانی است و فرد با ورود به مرحله بعدی، دوره سریع تغییر را می‌گذراند.

● یک روند رشد برای همه انسان‌ها وجود دارد یا چند روند؟

یک دوره رشد: نظریه پردازان مرحله‌ای، فرض می‌کنند که افراد در همه جا زنجیره رشد یکسانی را طی می‌کنند.

چند دوره رشد: ترکیبات منحصر به فرد شرایط شخصی و محیطی، می‌توانند به مسیرهای تغییر متفاوتی منجر شوند.

نظریه پردازان امروزی موقعیت‌هایی را در نظر می‌گیرند که رشد را به صورت چندلایه و پیچیده شکل می‌دهند؛ ترکیبی از عوامل زیستی، محیطی و اجتماعی.

● عوامل ژنتیکی مهم تر هستند یا محیطی؟ (طبیعت یا تربیت؟)

منظور از طبیعت، استعدادهای فطری و زیستی و منظور از تربیت، نیروهای پیچیده دنیای مادی و اجتماعی است که بر ساخت زیستی و تجربیات روانشناسی قبل و بعد از تولد تأثیر می‌گذارند.

موضع نظریه‌ها درباره طبیعت و تربیت، بر دیدگاه آن‌ها درباره توجیه تفاوت‌های فردی تأثیر می‌گذارد. کسانی که به ثبات تفاوت‌های فردی تأکید دارند، معمولاً بر اهمیت وراثت تأکید دارند. اگر آن‌ها محیط را مهم بدانند، معمولاً معتقدند که تجربیات اولیه، الگوی دائمی رفتار را تعیین می‌کنند.

کسانی که به انعطاف‌پذیری تأکید دارند، معتقدند اگر تجربیات بعدی از تغییر حمایت کنند، امکان تغییر وجود دارد.

● زمینه‌های مختلف رشد، مستقل هستند یا تعامل می‌کنند؟

آیا مؤلفه‌های مختلف (شناختی، عاطفی، اجتماعی و ...) بر هم تأثیر دارند یا تعاملی ندارند؟

● کودک در جریان رشد، فعال است یا منفعل؟

آیا کودک فقط پذیرنده محیط و سایر عوامل است یا در بنا کردن سازمان روانی خود، نقش فعال دارد؟

● ریشه تفاوت‌های فردی چیست؟

تفاوت‌های فردی از چه چیزی ناشی می‌شود و آیا این تفاوت با عاملی مستقل از خواست فرد در ارتباط است؟

● بافت اجتماعی فرهنگی چقدر اهمیت دارد؟

عوامل اجتماعی و فرهنگی تا چه حد بر تحول تأثیر می‌گذارند و این تأثیر چگونه رخ می‌دهد؟

موضوعات اساسی تحول در نظریات مختلف

در زیر به طور خلاصه به پاسخ نظریه‌های رشد به سوالات اساسی فوق اشاره می‌کنیم. در فصول بعدی که با هر نظریه به طور مفصل آشنا شدید، می‌توانید به اینجا برگردید و با دلیل توضیح دهید که هر نظریه چه پاسخی به این سوالات داده است.

● دیدگاه مکانیستی در برابر ارگانیسمی

تاریخچه این مناقشه که رشد فرایندی فعال است یا منفعل، به مناقشه بین نظریات لاک و روسو برمی‌گردد. جان لاک معتقد بود کودک، لوح سفید است که جامعه بر روی آن چیزهایی می‌نویسد. در مقابل، ژان ژاک روسو معتقد بود کودکان دارای سرشت پاک هستند و اگر جامعه بر آن خللی وارد نکند می‌توانند بر حسب تمایلات طبیعی خود پرورش یابند.

دیدگاه لاک پیشگام الگوی مکانیستی رشد بود. الگوی مکانیستی، رشد را واکنشی منفعلانه و قابل پیش‌بینی به محرک‌ها می‌داند (انسان همانند یک ماشین).

روسو پیشگام دیدگاه ارگانیسمی بود. طبق این الگو، رشد حاصل فعالیت درونی یک ارگانیسم فعال و پویاست که خود، عامل رشد خویش است. تأثیرات محیطی عامل رشد نیستند، اگرچه بر سرعت آن اثر دارند.

دو الگوی فوق از نظر پاسخ به این که رشد پیوسته یا ناپیوسته است نیز با هم تفاوت دارند. نظریه‌پردازان مکانیستی، رشد را فرایندی پیوسته می‌دانند. از نظر آن‌ها رشد تحت تأثیر فرایندهای یکسانی قرار می‌گیرد و به همین دلیل می‌توان رفتارهای بعدی را پیش‌بینی کرد. آن‌ها به تغییرات کمی توجه دارند. نظریه‌پردازان ارگانیسمی به تغییرات کیفی رشد تأکید دارند. از نظر آن‌ها رشد مجموعه‌ای از مراحل متمایز است و فرد در هر مرحله با مشکلات متفاوتی مواجه می‌شود.

امروزه رویکردهای نیمه‌ارگانیسمی در حال قوت گرفتن هستند. این رویکرد بر مبنای زیستی رفتار تأکید می‌کند، اما به جای تأکید بر وجود مراحل گسترده، تلاش دارد مشخص کند کدام رفتارها دارا یا فاقد پیوستگی هستند و در هر یک از این دو نوع رفتار چه فرایندهایی نقش دارند. بسیاری از متخصصان در مسائل فوق به رویکردهای التقاطی اعتقاد دارند. مثلاً درباره مسئله فعال یا غیرفعال بودن رشد، این اتفاق نظر وجود دارد که این مسئله، تأثیر ماهیتی دوسویه داشته و کودک و محیط بر هم تأثیر متقابل دارند.

● نظریه نمودیافتگی (maturationism)

این نظریه در پاسخ به سوالات اساسی رشد، به موارد زیر تأکید دارد: (۱) اهمیت وراثت، (۲) رشد ناپیوسته (مراحل بسیار زیاد)، (۳) زمینه‌های مختلف تحول، مؤلفه‌های یک نیم‌رخ هستند. (تأکید بر رابطه مؤلفه‌ها نشده است)، (۴) کودک، تابع نمو درونی است، (۵) تفاوت‌های فردی، تابع خصوصیات کروموزوم‌ها است، (۶) تفاوت بافتاری، فقط در حد محتوای فرهنگ اهمیت دارد. این تأثیر اساسی نیست.

● نظریه رفتارگرایی (behaviorism)

این نظریه در پاسخ به سوالات اساسی رشد، به موارد زیر تأکید دارد: (۱) اهمیت محیط، (۲) رشد پیوسته، (۳) یادگیری، از جنبه‌های مختلف آغاز می‌شود و هم‌گرایی آن‌ها تابع موقعیت است، (۴) کودک منفعل است. اگرچه در نظریه اجتماعی شناختی بندورا، کودک محیط را فعال‌تر به کار می‌گیرد، (۵) تفاوت در تجربه‌ها، می‌تواند باعث تفاوت فردی شود، اما قوانین جهان شمول هستند، (۶) نوع رفتار تقویت شده و الگوها، به بافت بستگی دارد، اما مورد تأکید نیست؛ زیرا اصول یادگیری جهان شمول هستند.

● نظریه پردازش اطلاعات (information processing)

این نظریه در پاسخ به سوالات اساسی رشد، به موارد زیر تأکید دارد: (۱) تعامل محیط و وراثت؛ ساخت‌ها و فرایندها مبنای درونی دارند اما تجربه، در تحقق واقعی عملیات اهمیت دارد، (۲) تحول، یک قلمروی مخصوص است؛ اما مدل‌هایی برای ارتباط جنبه‌های هیجانی و اجتماعی ارائه شده است، (۳) نقش فعال کودک در تعیین اطلاعات پردازش شده و قواعد و راهبردهای پردازش، (۴) تفاوت‌های فردی ناچیز ناشی از راهبردهای پردازش متفاوت، (۵) تأثیر ناچیز بافت، در حد تفاوت‌های فرهنگی در راهبردهای اکتسابی

● نظریه‌های روان‌پویشی (psychodynamic)

این نظریه در پاسخ به سوالات اساسی رشد، به موارد زیر تأکید دارد: (۱) تعامل محیط و وراثت (تعامل تجهیزات زیست‌شناختی و انتظارات اجتماعی)، (۲) رشد ناپیوسته، (۳) شکست در پیشرفت مراحل، بر همه قلمروهای شخصیت تأثیر می‌گذارد. (۴) نقش فعال کودک در شکل دادن شخصیت و هویت در نظریه روانی اجتماعی اریکسون، (۵) تفاوت فردی، از ارضای متفاوت نیازها ناشی می‌شود، اما مراحل جهان‌شمول هستند. (۶) مراحل جهان‌شمول هستند، اما بافت اجتماعی در نظریه اریکسون نقش اساسی دارد.

● نظریه بافتاری / فرهنگی اجتماعی / بوم شناختی (ecology/contextual)

این نظریه در پاسخ به سؤالات اساسی رشد، به موارد زیر تأکید دارد: (۱) تعامل وراثت و محیط (تعامل ساخت‌های زیست‌شناختی و بافت اجتماعی)، (۲) رشد پیوسته، (۳) رابطه تنگاتنگ بین همه جنبه‌های تحول به دلیل تبعیت متقابل جنبه‌های فردی و محیطی، (۴) رابطه متقابل کودک و محیط، نقش اساسی کودک در تعیین استقرار نوع محیط، چگونگی تغییر آن و تأثیر گرفتن رفتار از آن، (۵) تفاوت فردی ناشی از نقش بندی منحصر به فرد رویدادها در بافت، (۶) نقش اساسی فرهنگ و بافت اجتماعی در رفتار

● نظریه رفتارشناسی طبیعی / بافتاری بوم‌شناختی (ethology)

این نظریه در پاسخ به سؤالات اساسی رشد، به موارد زیر تأکید دارد: (۱) تعامل وراثت و محیط، (۲) رشد پیوسته همراه با دوره‌های حساس (هم پیوسته، هم ناپیوسته)، (۳) رابطه جنبه‌های اجتماعی و روان‌شناختی با جنبه‌های زیستی برای دستیابی به سازش، (۴) نقش فعال کودک؛ دارای تجهیزات زیستی برای تعامل با محیط، (۵) عدم تأکید بر تفاوت‌های فردی، (۶) عدم تأکید بر تفاوت‌های فرهنگی، اصول جهان‌شمول در همه فرهنگ‌ها

● نظریه درون‌سازی پیازه (نظریه سازشی)

این نظریه در پاسخ به سؤالات اساسی رشد، به موارد زیر تأکید دارد:
 (۱) تعامل وراثت و محیط (سرعت تحول، توسط عوامل نمودیافتگی تعیین می‌شود).
 (۲) رشد از نظر ساختاری ناپیوسته و از نظر کنشی پیوسته است.
 (۳) تحول همه جنبه‌ها تابع تحول شناختی است، تحول همگام یا موازی دو بعد بزرگ شناختی و عاطفی
 (۴) کودک در تعامل فعالانه با محیط، ساخت‌های شناختی را بنا می‌کند.
 (۵) تفاوت‌های فردی به خصوص از زاویه جنس مذکر و مونث، کانون توجه نیست؛ ولی نقش فرد اساسی است.
 (۶) ساخت‌های شناختی، جهان‌شمول هستند؛ اما سرعت تحول و سطح نهایی رشد به بافت اجتماعی بستگی دارد.

دیدگاه عمر

برخی نظریه‌پردازان امروزی معتقدند تغییرات هم پیوسته هم ناپیوسته‌اند، هم وراثت و هم محیط تأثیرگذار هستند و رشد، هم جنبه‌های همگانی و هم منحصر به فرد دارد. این دیدگاه‌های متعادل تا میزانی مدیون گسترش پژوهش از تمرکز بر دو دهه اول زندگی به رشد در طول بزرگسالی است. این مفهوم که رشد و تحول فرایندی مادام‌العمر است و می‌توان به شیوه علمی آن را مطالعه کرد، به **رشد در فراخانای زندگی** مرسوم است. مطالعات مربوط به فراخانای زندگی از برنامه‌هایی ایجاد شد که هدف آن‌ها پیگیری تحول کودکان تا سنین بزرگسالی بود؛ مثلاً مطالعه استنفورد برای پیگیری کودکان سرآمد.

پژوهشگران، رشد را به صورت سیستمی پویا در نظر می‌گیرند، فرآیندی که پیوسته از لقاح تا مرگ جریان دارد و شبکه پیچیده تأثیرات زیستی، روان‌شناختی و اجتماعی آن را شکل می‌دهد. رویکرد اصلی سیستم‌های پویا، **دیدگاه عمر** است.

دیدگاه عمر چند فرض اساسی دارد: (۱) رشد دائمی است. (۲) رشد چندبعدی و چندجهتی است. (۳) رشد شامل تغییر در نحوه تخصیص منابع است. (۴) رشد بسیار انعطاف‌پذیر است. (۵) چندین نیروی تأثیرگذار با هم بر رشد تأثیر دارند.

(۱) رشد به صورت مادام‌العمر: هیچ دوره سنی در رشد برتر نیست. در هر دوره، تغییرات در سه زمینه جسمانی، شناختی و هیجانی اجتماعی رخ می‌دهد.

(۲) رشد به صورت چندبعدی و چندجهتی: رشد **چندبعدی** است، یعنی آمیزه‌ای از نیروهای زیستی، روانی و اجتماعی است. رشد از دو **نظر چندجهتی** است: الف) رشد صرفاً به بهبود عملکرد منجر نمی‌شود، بلکه در هر دوره‌ای با افت و خیز نمایان می‌شود. (در هر سنی، شخص روی برخی مهارت‌ها مسلط می‌شود و برخی‌ها را کنار می‌گذارد.)، ب) تغییر علاوه بر این‌که در طول زمان چندبعدی است، در هر زمینه رشد، چندجهتی است. (در هر سن برخی ویژگی‌ها افت و برخی بهبود می‌یابند).

در هر سنی، رشد چندجهتی دیده می‌شود. بر اساس همین ویژگی می‌بینیم که حتی در سال خوردگی مهارت‌های تازه‌ای برای جبران کاهش سایر توانایی‌ها ایجاد می‌شود.

کودکان معمولاً رشد یک‌جهتی، روبه جلو، دارند، اما به تدریج این توازن دستخوش تغییر می‌شود. نوجوان از نظر بدنی پیشرفت اما از نظر زبان‌آموزی پسرفت می‌کند. توانایی خزانه لغات در بزرگسالی پیشرفت اما حل مسئله ناآشنا پسرفت می‌کند؛ ویژگی‌های جدید مثل مهارت‌های خاص در میان‌سال‌ها پدیدار می‌شوند.

(۳) رشد و تحول شامل تغییر در نحوه تخصیص منابع است: منابع رشد می‌تواند در سه حوزه نمو، حفظ یا بازیافت، و مقابله با نواقص صرف شود.

در کودکی و جوانی، بیشتر منابع رشد صرف نمو و در پیری، صرف تنظیم و کنترل نقصان‌ها می‌شود. در میانسالی، منابع به طور مساوی بین این سه حوزه تقسیم می‌شود.

۴) رشد به شکل کاملاً شکل‌پذیر (انعطاف‌پذیر): رشد در تمام سنین انعطاف‌پذیر است و قابلیت تغییر دارد. حتی عملکرد عقلانی در سنین بالا قابل انعطاف است و به آموزش پاسخ می‌دهد. **استعاره پروانه**، برای اشاره به دگرگونی و تغییر مستمر در طول عمر استفاده می‌شود.

با وجود این، وقتی توانایی و فرصت تغییر کاهش یابد، شکل‌پذیری نیز کم‌تر می‌شود. انعطاف‌پذیری در بین افراد بسیار متفاوت است، برخی شرایط زندگی متنوع‌تری را تجربه می‌کنند و راحت‌تر با شرایط متغیر سازگار می‌شوند.

عوامل ارثی و محیطی بر انعطاف‌پذیری تأثیر دارند. چند عامل در انعطاف‌پذیری یا توانایی سازگار شدن مؤثر، در صورت وجود مخاطراتی برای رشد، تأثیر دارند: الف) عوامل شخصی مثل هوش، استعدادهای ارزشمند اجتماعی، خلق‌وخوی آسان و معاشرتی، ب) روابط صمیمانه با والدین، ج) حمایت اجتماعی خارج از خانواده نزدیک، د) امکانات و فرصت‌های اجتماعی.

۵) رشد تحت تأثیر عوامل متعدد: رشد، تحت تأثیر نیروهای زیستی، تاریخی، اجتماعی و فرهنگی است. توازن عوامل زیستی و فرهنگی در فراخنای زندگی تغییر می‌کنند، به شکلی که عوامل زیستی با افزایش سن تضعیف می‌شود اما عوامل فرهنگی آن را جبران می‌کند. تغییرات مرتبط با عوامل متعدد را می‌توان در سه طبقه قرار داد:

الف) تغییرات مربوط به سن: تغییرات مربوط به سن، رویدادهایی هستند که ارتباط قوی با سن دارند و می‌توان پیش‌بینی کرد که چه موقع رخ می‌دهند و چه مدت ادامه می‌یابند. این تغییرات تحت تأثیر عوامل زیستی و اجتماعی هستند.

تأثیرات مربوط به سن در کودکی و نوجوانی رایج هستند، چون تغییرات زیستی این سنین سریع است و فرهنگ، تجربه‌های مرتبط با سن متعددی را تحمیل می‌کند.

ب) تأثیرات مربوط به تاریخ: تأثیرات مربوط به تاریخ، رویدادهایی است که منحصر به یک دوره تاریخی خاص است و باعث شباهت‌هایی در افراد هم سن می‌شود.

افرادی که در یک دوره متولد می‌شوند و به دلیل دوره‌ای که در آن به دنیا آمده‌اند به هم شباهت‌هایی دارند، **همدوره** نامیده می‌شوند.

ج) تأثیرات غیرهنجاری: تأثیرات سنی و تاریخی هنجاری هستند چون برای اکثر افراد رخ می‌دهند، اما تأثیرات غیرهنجاری رویدادهای غیرعادی برای فرد هستند.

رویدادهای غیرهنجاری، چندجهتی بودن رشد را افزایش می‌دهند، چون قابل پیش‌بینی نبوده و مسیر زندگی فرد را تغییر می‌دهند.

در رشد بزرگسالان امروزی، تأثیرات غیرهنجاری قوی‌تر و تأثیرات مربوط به سن ضعیف‌تر شده است.

مفهوم مرحله

● مفهوم مرحله در روانشناسی

چه چیزی را باید مرحله بنامیم و خصوصیات یک مرحله چیست؟ ملاک‌های اساسی مرحله عبارت‌اند از: توالی ثابت، صفت توحیدی، ساخت مجموعه‌ای، تراز تهیه و اتمام، پایه‌ریزی مرحله در مراحل قبل.

- توالی ثابت

توالی و ترتیب مراحل در همه جا و برای تمام افراد ثابت است؛ برای مثال مرحله دو همیشه باید بعد از مرحله یک بیاید.

توالی، مهم‌ترین شرط مرحله است.

- صفت توحیدی

صفت توحیدی یعنی خصوصیات یک مرحله با مرحله قبل، یکپارچه می‌شود و در یک چهارچوب تازه قرار می‌گیرد.

آنچه در یک مرحله می‌بینیم، هم شامل امکانات تازه، هم امکانات مرحله قبلی است، یعنی امکانات قبلی در امکانات جدید حل شده‌اند.

- ساخت مجموعه‌ای

ساخت مجموعه‌ای یعنی مکانیسم‌های کم و بیش هم‌تراز در یک مجموعه قرار می‌گیرند؛ مثلاً ساخت کلی سواد، شامل مکانیسم‌های جمع و تفریق و خواندن و نوشتن و غیره است.

ساخت مجموعه‌ای، نشانه رسیدن به تعادل در یک مرحله است.

- تراز تهیه و اتمام

هر مرحله دو تراز دارد: تراز تهیه و تراز اتمام. فرایندهای روانی در یک فاصله زمانی در حال پیش رفتن و ریشه دواندن هستند که این سطح فراهم‌سازی یا تراز تهیه است و سپس به تعادل می‌رسند که تراز اتمام است.

- پایه‌ریزی مرحله در مراحل قبل

پایه‌های خصوصیات یک مرحله در مرحله قبل ریخته می‌شود. بنابراین در هر مرحله باید به فرایندهای تشکیل‌دهنده مرحله بعدی توجه کرد و آن را از تعادل مرحله حاضر، جدا دانست.

لازم به ذکر است که تقسیم‌بندی زندگی به مراحل و دوره‌های مختلف، یک **سازه اجتماعی** است؛ یعنی باوری درباره ماهیت واقعیت که مبتنی بر برداشت‌ها و مفروضات ذهنی مشترک در میان اعضای جامعه‌ای معین است و در یک برهه زمانی خاص، پذیرش عام دارد. بر این اساس، تقسیم‌بندی‌های سنی، تقریبی و قراردادی هستند؛ به خصوص درباره دوران بزرگسالی که هیچ رویداد اجتماعی یا جسمانی مشخصی وجود ندارد که بر اساس آن مرز ورود از یک دوره به دوره دیگر را مشخص کنیم. علاوه بر این، بین افراد در مواجهه با رویدادهای خاص هر دوره، تفاوت فردی وجود دارد.

● مفهوم مرحله در فیزیولوژی

نمو بدنی کودک **پیوسته** است و غیرممکن است که بتوان مراحل مجزایی را متمایز کرد. اگرچه ممکن است چند استثناء وجود داشته باشد: (۱) دوران بلوغ: افزایش قابل ملاحظه سرعت نمو، (۲) جهش نیمه‌راه نمو (۵٫۵ تا ۶٫۵ سالگی): بزرگ شدن سریع بدن، (۳) نمو مغز: دوره‌های نمو سریع با تناوب دوره‌های استراحت و رکود. نمی‌توان در این زمینه اظهار نظر قاطع کرد اما می‌دانیم که در نمو مجموعه هیچ نوع ناپیوستگی وجود ندارد؛ بنابراین پیوسته در نظر گرفته می‌شود.

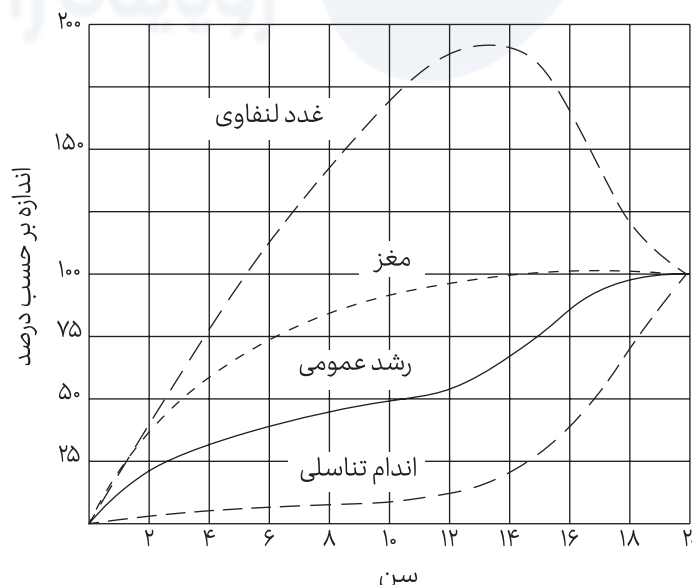
برخی معتقدند که رشد فیزیولوژیکی ناپیوسته است و شاهد آن، ظهور ناگهانی استخوان مچ دست است. اما باید گفت غضروف آن طی سال‌ها به تدریج شکل می‌گیرد و تغییر ظاهری آن به خاطر کاربرد اشعه ایکس است که تصادفاً نسبت به ظهور اولین آثار کلسیم حساس است. می‌توان برای نمو بدنی به شیوه‌ای مصنوعی مراحل تعیین کرد؛ مثل ظهور استخوان مچ دست. اما آن‌هایی که به نمو بدنی توجه دارند ترجیح داده‌اند که به **سن فیزیولوژیک پیوسته**، که مشابه سن عقلی است، روی آورند.

چهار روش برای اندازه‌گیری سن فیزیولوژیکی وجود دارد:

(۱) سن اسکلتی: بر اساس ظهور استخوان‌های دست و مچ دست، (۲) سن دندان: تعداد دندان‌ها، (۳) سن تنی: رشد قد و وزن، (۴) سن بر اساس صفات جنسی ثانوی: نمو دوران بلوغ

مفهوم دیگری که در اینجا باید به آن اشاره کنیم، **رشد جسمی ناهمزمان** است. رشد بافت‌ها و اجزای مختلف بدن به شکل ناهمزمان اتفاق می‌افتد و آهنگ رشد آن‌ها متفاوت است که در نمودار زیر می‌بینیم. از این نمودار می‌توان برداشت کرد که: (۱) رشد غدد لنفاوی تا اواخر کودکی افزایش و سپس کاهش می‌یابد. (۲) رشد مغز تا اواخر کودکی افزایش و سپس ثابت می‌شود. (۳) رشد نواحی تناسلی تا نوجوانی ثابت است و سپس افزایش می‌یابد.

(۴) رشد عمومی (بدن به شکل کلی، به جز سر) تا اواخر کودکی افزایش می‌یابد، برای مدتی ثابت می‌شود و پس از آن مجدد افزایش می‌یابد.

خلاصه فصل

رشد انسان، حوزه‌ای مطالعاتی است که به آگاهی یافتن از ثبات و تغییر در طول عمر اختصاص یافته است. چارلز داروین برای نخستین بار به ماهیت تحولی رفتار اطفال اشاره کرد. نظریه‌ها ماهیتی پویا دارند یعنی برای اینکه یافته‌های جدید را در خود جا دهند، تغییر می‌کنند. رشد پیوسته: فرایند افزوده شدن تدریجی مهارت‌های یکسانی که از آغاز وجود داشته‌اند. رشد ناپیوسته: فرایند پدیدار شدن روش‌های تازه و متفاوت درک دنیا و پاسخ به آن در زمان‌های خاص تاریخچه این مناقشه که رشد فرایندی فعال است یا منفعل به نظریات لاک و روسو برمی‌گردد، لاک پیشگام الگوی مکانیستی و روسو پیشگام الگوی ارگانیسمی بود. رویکرد اصلی سیستم‌های پویا، دیدگاه عمر است. دیدگاه عمر چهار فرض اساسی دارد: رشد ۱) دائمی، ۲) چندبعدی و چندجهتی، ۳) بسیار انعطاف‌پذیر، ۴) چندین نیروی تاثیرگذار باهم بر آن اثر دارند. رشد چندبعدی است، یعنی آمیزه‌ای از نیروهای زیستی، روانی و اجتماعی است. در هر سنی رشد چندجهتی دیده می‌شود. استعاره پروانه برای اشاره به دگرگونی و تغییر مستمر در طول عمر استفاده می‌شود. عوامل ارثی و محیطی بر انعطاف‌پذیری تاثیر دارند. توازن عوامل زیستی و فرهنگی در فراخنای زندگی تغییر می‌کنند، به شکلی که عوامل زیستی با افزایش سن تضعیف می‌شود اما عوامل فرهنگی آن را جبران می‌کند. رویدادهای غیرهنجاری چندجهتی بودن رشد را افزایش می‌دهند، چون قابل پیش‌بینی نبوده و مسیر زندگی فرد را تغییر می‌دهند. در رشد بزرگسالان امروزی، تاثیرات غیرهنجاری قوی‌تر و تاثیرات مربوط به سن ضعیف‌تر شده است. توالی مهم‌ترین شرط مرحله است. ساخت مجموعه‌ای نشانه رسیدن به تعادل در یک مرحله است.

سؤالات کنکور کارشناسی ارشد

- ۱) هدف "روانشناسی رشد" عبارت است از: (ارشد ۱۳۸۳)
 ۱) توصیف، تشریح، پیش‌بینی و تفسیر رفتارها
 ۲) بررسی چگونگی انعقاد نطفه و تبدیل آن به فرد کامل
 ۳) مطالعه علمی رفتار و فرآیندهای ذهنی انسان
 ۴) مطالعه چگونگی تغییر اشخاص و ثبات برخی ویژگی‌های آنها
- ۲) در کدام رویکرد، تحول به عنوان فرآیندی پیوسته (Continuous) تلقی می‌گردد؟ (ارشد ۱۳۸۴)
 ۱) شناختی (۲) خبرپردازی (۳) کردارشناسی (۴) روان‌تحلیل‌گری
- ۳) در کدام دسته از نظریه‌ها، تحول روانی بدون مرحله است؟ (ارشد ۱۳۸۴)
 ۱) رفتارنگری (۲) نمودیافتگی (۳) شناختی‌نگری (۴) روان‌تحلیل‌گری
- ۴) در کدام نظریه، فرد در فرایند رشد و تکامل فعال‌تر است؟ (ارشد ۱۳۸۵)
 ۱) رفتاری (۲) شناختی (۳) زیستی (۴) روان‌کاوی
- ۵) کدام یک از نظریه‌ها، عوامل موقعیتی را در رشد کودک با اهمیت می‌دانند؟ (ارشد ۱۳۸۵)
 ۱) صفات (۲) شناختی (۳) روان‌کاوی (۴) شناختی اجتماعی
- ۶) در کدام یک از رویکردهای تحولی اثرات متقابل مولفه‌های مختلف محیط بر چگونگی رشد کودکان به تفصیل بررسی می‌شود؟ (ارشد ۱۳۸۶)
 ۱) بافت‌شناسی (Contextualism) (۲) خبرپردازی (information processing)
 ۲) رفتارگرایی (Behaviorism) (۳) یادگیری شناختی (Cognitive Learning) (۴) یادگیری شناختی
- ۷) کدام یک از دو نظریه زیر می‌تواند تبیین مرحله‌ای یا دوره‌ای از رشد را نشان دهد؟ (ارشد ۱۳۸۶)
 ۱) اسکینر و پیازه (۲) اریکسون و پیازه (۳) پیازه و بندورا (۴) هال و اریکسون

- ۸) اگر نظریه‌ای بر «رشد» یعنی برنامه سنی مشخص استوار باشد آن را نظریه را می‌نامیم. (ارشد ۱۳۸۷)
- ۱) پردازش اطلاعات (۲) تکاملی (۳) محیط‌گرا (۴) مرحله‌ای
- ۹) کدام عبارت در مورد نظریه‌های «مرحله‌ای» در رشد صادق است؟ (ارشد ۱۳۸۹)
- ۱) الگوی رشد به فرهنگ وابسته است. (۲) برنامه زیستی رشد قابل پیش‌بینی است.
- ۳) الگوی رشد وابسته به محیط است. (۴) برنامه زیستی رشد به هدف رشد وابسته است.
- ۱۰) کدام یک از نظریه‌های زیر به رشد به عنوان هم‌پیوسته و هم‌ناپیوسته تأکید دارند؟ (ارشد ۱۳۹۲)
- ۱) روان‌کاوی (۲) رفتارگرایی (۳) پردازش اطلاعات (۴) کردارشناسی
- ۱۱) در کدام نظریه، تحول به صورت پیوسته است؟ (ارشد ۱۳۹۲)
- ۱) روان‌تحلیل‌گری (۲) شناختی تحولی پیازه (۳) پردازش اطلاعات (۴) اجتماعی فرهنگی ویگوتسکی
- ۱۲) کدام یک از نظریه‌های زیر به رشد فقط به صورت ناپیوسته تأکید دارد؟ (ارشد ۱۳۹۳)
- ۱) روان‌کاوی (۲) رفتارگرایی (۳) پردازش اطلاعات (۴) کردارشناسی
- ۱۳) کدام یک از رویکردها با الهام از فلسفه روسو شکل گرفته است؟ (ارشد ۱۳۹۵)
- ۱) تکامل‌نگری (۲) ارگانیسمی (۳) رفتارنگری (۴) ساخت‌گرایی
- ۱۴) کدام دیدگاه تحول، فرد را غیرقابل تمایز از محیط اجتماعی فرض می‌کند؟ (ارشد ۱۳۹۸)
- ۱) تکاملی (۲) بافتاری (۳) کردارشناسی (۴) اجتماعی-زیستی
- ۱۵) کدام یک از موارد زیر در مورد رشد درست است؟ (ارشد ۱۴۰۱)
- ۱) عوامل محیطی نمی‌تواند آهنگ رشد را تسریع می‌کند ولی توالی آن را تغییر می‌دهد.
- ۲) عوامل ژنتیکی می‌تواند آهنگ رشد را سریع کند ولی محیط توالی را می‌تواند تسریع می‌کند.
- ۳) عوامل محیطی می‌تواند آهنگ رشد را سرعت دهد ولی توالی مراحل را تغییر نمی‌دهد.
- ۴) رشد توالی مراحل رشد غیرقابل تغییر هستند و محیط هیچ تأثیری ندارد.
- ۱۶) فلسفه ژان ژاک روسو، زمینه‌ساز شکل‌گیری کدام الگوی رشدی است؟ (ارشد ۱۴۰۲)
- ۱) مکانیستی (۲) ارگانیسمی (۳) بوم‌شناختی (۴) روان‌تحلیل‌گری

سؤالات کنکور دکتری

- ۱۷) نقش کودک در تحول در دیدگاه رفتارشناسی طبیعی کدام است؟ (دکتری ۱۳۹۱)
- ۱) کودک در تعامل با محیط، ساخت‌های تحول خود را بنا می‌کند.
- ۲) کودک به صورتی فعال به شخصیت خود شکل می‌دهد.
- ۳) کودک از نظر زیست‌شناختی برای تعامل با محیط تجهیز شده است.
- ۴) کودک یک نظام کنشی در حال گسترش است که تابع نمو درونی است.
- ۱۸) کدام عبارت درباره نقش کودک در تحول روانی صحیح نیست؟ (دکتری ۱۳۹۳)
- ۱) در نظریه عملیاتی پیازه، تحول بر ساخت‌هایی استوار است که کودک از راه تعامل با محیط به صورت فعال آن‌ها را بنا می‌کند.
- ۲) در نظریه روانی اجتماعی، کودک به صورت فعال در جستجوی هویت خویش است.
- ۳) در نظریه سازشی پیازه، کودک در تعامل جنبه‌های زیستی و محیط، منفعل است. همه چیز را تعادل جویی تبیین می‌کند.
- ۴) در نظریه‌های یادگیری کودک در تحلیل رفتار فعال نیست.
- ۱۹) در کدام یک از نظریه‌های زیر رشد ناپیوسته است؟ (دکتری ۱۳۹۴)
- ۱) پردازش اطلاعات (۲) پیازه (۳) ویگوتسکی (۴) برون فن برنر

گزینه ۴ (۱)

رشد انسان، حوزه مطالعاتی است که به آگاهی یافتن از ثبات و تغییر در طول عمر اختصاص یافته است. همه پژوهشگران رشد، یک هدف مشترک دارند: مشخص کردن عواملی که بر ثبات و تغییرات در افراد از لقاح تا مرگ تأثیر می‌گذارند.

گزینه ۲ (۲)

رویکرد پردازش اطلاعات، رشد را پیوسته در نظر می‌گیرد. کردارشناسی (رفتارشناسی طبیعی) رشد را هم پیوسته و هم ناپیوسته در نظر می‌گیرد. روان‌تحلیل‌گری و نظریه شناختی‌نگری پیازه، رشد را ناپیوسته در نظر می‌گیرند.

گزینه ۳ (۳)

نظریه پردازان یادگیری، رشد را پیوسته و بدون مرحله در نظر می‌گیرند. نظریه‌های نمویافتگی، شناختی‌نگری پیازه و روان‌تحلیل‌گری برای رشد مراحل را مطرح کرده‌اند.

گزینه ۲ (۴)

نظریه‌های رفتاری، زیستی و روان‌کاوی همگی بر نقش منفعلانه کودک در تحول تأکید دارند. در این میان تنها رویکرد شناختی است که به نقش فعال کودک توجه کرده است.

گزینه ۵ (۵)

منظور از عوامل موقعیتی، عوامل محیطی هستند که در رشد کودک مؤثرند. در نظریه شناختی اجتماعی بندورا به این امر تأکید شده است.

گزینه ۶ (۶)

نظریه‌های بافتاری به نقش اساسی فرهنگ و بافت اجتماعی در تحول تأکید داشتند و معتقد بودند که کودک با محیط تعامل می‌کند.

گزینه ۲ (۷)

اریکسون و پیازه برای تحول، مراحل را ارائه کرده‌اند. در سایر گزینه‌ها به نظریه پردازان یادگیری اشاره شده است که رشد را پیوسته می‌دانستند.

گزینه ۴ (۸)

نظریه پردازان مرحله‌ای، به مرحله‌ای با توالی ثابت اشاره می‌کنند که در همه جا یکسان و قابل پیش‌بینی است. ظهور این مراحل تحت تأثیر نیروهای درونی زیستی قرار دارد.

(اگرچه در فصول بعد می‌خوانید که همه آن‌ها، صرفاً نیروهای زیستی را عامل ظهور مراحل نمی‌دانند.)

گزینه ۲ (۹)

نظریه پردازان مرحله‌ای، به مرحله‌ای با توالی ثابت اشاره می‌کنند که در همه جا یکسان و قابل پیش‌بینی است. ظهور این مراحل تحت تأثیر

نیروهای درونی زیستی قرار دارد. (اگرچه در فصول بعد می‌خوانید که همه آن‌ها، صرفاً نیروهای زیستی را عامل ظهور مراحل نمی‌دانند.)

گزینه ۴ (۱۰)

کردارشناسی، رشد را هم پیوسته و هم ناپیوسته در نظر می‌گیرد و دوره‌های حساس را مطرح می‌کند.

گزینه ۳ (۱۱)

نظریه پردازان رویکرد پردازش اطلاعات، به رشد پیوسته اعتقاد دارند. از نظر آن‌ها راهبردهای شناختی در تمام سنین مشابه است و کودک و بزرگسال فقط در میزان مهارت‌هایشان در این راهبردها با هم متفاوت هستند، بنابراین تفاوت آن‌ها کمی است نه کیفی.

گزینه ۱ (۱۲)

روان‌کاوی رشد را ناپیوسته در نظر می‌گیرد. رفتارگرایی و پردازش اطلاعات، رشد را پیوسته می‌دانند. کردارشناسی رشد را هم پیوسته هم ناپیوسته در نظر می‌گیرد.

گزینه ۲ (۱۳)

روسو پیشگام دیدگاه ارگانیسمی رشد بود. طبق این الگو رشد حاصل فعالیت درونی یک ارگانیسم فعال و پویاست که خود، عامل رشد خویش است.

گزینه ۲ (۱۴)

نظریه بافتاری/ فرهنگی اجتماعی (ecology /contextual) به تعامل ساخت‌های زیست‌شناختی و بافت اجتماعی در رشد تأکید دارد و نقشی اساسی برای فرهنگ قائل است.

رویکردهای بافتاری، تحول را تحکیم‌گوهایی می‌دانند که ناشی از تعامل فرد و فرهنگ است.

گزینه ۳ (۱۵)

بر اساس نظریه‌های مرحله‌ای، توالی غیرقابل‌تغییر، مهم‌ترین شرط مرحله است که بر اساس رسش تعیین شده است و محیط نمی‌تواند آن را تغییر دهد. گرچه محیط می‌تواند سرعت افراد در طی کردن مراحل را تحت تأثیر قرار دهد.

گزینه ۲ (۱۶)

روسو پیشگام دیدگاه ارگانیسمی بود. طبق این الگو رشد حاصل فعالیت درونی یک ارگانیسم فعال و پویاست که خود، عامل رشد خویش است.

تأثیرات محیطی عامل رشد نیستند گرچه بر سرعت آن اثر دارند. لاک پیشگام الگوی مکانیستی رشد بود. الگوی مکانیستی رشد را واکنشی منفعلانه و قابل پیش‌بینی به محرک‌ها می‌داند (انسان همانند یک ماشین).

۱۷) گزینه ۳

از نظر کردارشناسان یا رفتارگرایی طبیعی، کودک از نظر زیست شناختی برای تعامل با محیط تجهیز شده است و نقشی فعال در تحول دارد.

۱۸) گزینه ۳

پیازه معتقد است در فرایند رشد، کودک به شکل فعالانه با محیط تعامل و ساخت‌های شناختی را بنا می‌کند (پذیرش گزینه یک و رد

گزینه سه). نظریه روانی-اجتماعی اریکسون برای کودک نقشی فعال در تحول قائل است (پذیرش گزینه دو). نظریه پردازان یادگیری کودک را منفعل در نظر گرفته‌اند. (پذیرش گزینه چهار)

۱۹) گزینه ۲

پیازه رشد را ناپیوسته می‌داند و مراحلی برای رشد شناختی ارائه کرده است. سایر گزینه‌ها مراحلی برای رشد ارائه نمی‌کنند.

خودنگار...